

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félvre 6 K, negyedévre 3 K. — c.
Vidéken 9 K, 4 K. 50 c.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fővár, 42. Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Elégett ajándék.

Amerikában semmiből milliókat csinálnak, nálunk milliós értékekből semmit. Ez a mi élhetetlenségünk s ez a magyarság évszázados stagnálásának, hátramaradásának oka. Hiába halmoz el minket a kegyes természet olyan kincsekkel, melyeknek a fele is elegendő arra, hogy más helyütt boldoguljanak szerencsés birtokosai, hiába adott a Gondviselés ügyes felfogó képességet s tehetséget a magyarnak, mikor élhetetlenségével viszont halomra dönti minden egyéb más tehetségét. Ugy vagyunk a mi tehetségeinkkel, mint a tehén, mely ugyan sok tejet szolgáltat, de a tejes edényt a fejés után felrugja. Mit érünk mi tehát mindazzal a sok természeti ajándékkal, melylyel a jó Isten megáldott, mit mindazokkal a tehetségekkel, melyekkel a magyar faj felruházott, ha élhetetlenségünkkel másrészt megsemmisítünk minden lehetséges eredményt.

Kissármáson a hatalmas természet gázforrásokat ajándékozott a magyarnak. Oly hatalmi erőforrásokat, melyekkel másutt világra szóló ipart s gyárvállalkozásokat létesítettek volna. Amerikában is vannak hasonló gázforrások, de felényi ily gazdagok s

mégis a világ legelső vasiparának s géptermelésének székhelyét alapította meg ez a természeti ajándék.

Nálunk is már nem új keletű a kissármási gázkutak és források létezése, csak újabban vetettek szemet s figyelmet létezésükre. De most is a helyett, hogy szakértő kezek munkájával áldást s gazdaságot aknáztak volna ki a föld önként nyújtott erőforrásából, a bajnak szülőforrásává tették azt. A kissármási gázforrások felrobbantak s most hatalmas területen ég a gáz, mely gazdátlanul párologott immár Isten tudja, minő idők óta. A megkezdett munkálatok, melyekkel az elillanó erőforrást akarták lekötni, a mérnöki munkálatok, melyekkel a gázkutakat elzárni óhajtották, úgy látszik, nem a helyes utakon haladtak, mert különben nem lett volna szabad a katasztrófa bekövetkeznie s világ csufjára megérnünk azt, hogy a természet ajándéka, melyet másutt virágzó gyáripár megteremtésére használtak volna, nálunk katasztrófa szülőanyja legyen.

A magyar élhetetlenségről már igen sokat irtak s talán még többet fognak írni a jövőben; ez az élhetetlenség azonban már határos a vétkes könnyelműséggel s éppen azért fel kell emelnünk tiltakozó szavunkat

minden esetleges visszaélés ellen, mely a kissármási munkálatok végzésénél előfordult s a hatóságok szigorú vizsgálatát kérjük, hogy legalább lelkiismeretünket megnyugtassuk s tisztán lássunk ebben a szerencsétlen kérdésben, mert a külföldet megnyugtanni s annak jogos felháborodását, valamint élhetetlenségünkről táplált véleményét eloszlatni úgy sem lesz módunkban.

Meglátjuk hát végre ebből a szomorú esetből, hogy vajjon mindig és mindenkor a magyar élhetetlenség-e az oka annak, hogy nem tudjuk kincseinket úgy felhasználni, hogy azokból csakugyan kincsek váljanak, avagy hogy a vétkes könnyelműség is segítő társa a mi könnyelműségünknek?!

A kissármási gázrobbanás legalább egy pillanatra erre a gyengénkre fordította a közfigyelmet s ha sikerül majd a káros tüzet lokalizálni s a természeti erőforrásokat valóságos erőforrásokká alakítani, akkor talán ez a katasztrófa még hasznos is lesz ugy annak az ügynek, mint az egész Magyarországnak.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

Párbeszéd az udvarlásról.

Irta: **Simonovits Rózsi.**

(Egy fürdő parkjában, a tó előtti padon egy leány és egy fiatalember ül egymás mellett. Szép, hangulatos nyári alkony, piruló ég, zöld hegyekkel és egyéb dekorációkkal. Az egész kép messziről úgy fest, mint egy kedves nyári idill első felvonása. Naiv szemlélő, aki régibb, keletű regények és szindarabok nyomán indul, bizonyára azt képzei, hogy az ifju most válogatott bókokat sugdos a leány fülebe, ki pirulva és szemlesítve hallgatja. Azonban „rien u' est bean de tout prés” — közelebb érve, a naiv szemlélő egészen mást fog tapasztalni. A fiatalember ugyanis a modern udvarlók ama fajához tartozik, akik leülnek a nő mellé és hallgatnak. Leülnek melléje azért, mert tetszik nekik és hallgatnak, részint mert úgy sem tudnának semmi okosat mondani, részint mert kényelmesek ahhoz, hogy ilyesmivel bajlódjanak. Ő tehát ül és hallgat és így a társalgás vezetése teljesen a lány vállaira nehezedik, aki sok jártassággal, sőt bizonyos szakértelemmel beszélget. Részlet mindenről, ami eszébe jut, tekintet nélkül arra, hogy ért-e hozzá vagy sem, közben pedig mély és meggyőződésteli ásitásokat folytat vissza úgy, hogy néha a szeme is könnyes lesz tőle. Nem is csoda, hiszen a fiatalember három hete udvarol (??) már neki és ő ezalatt minden képzelhető témát elcsépejt, megörölt és átgymgymgált. Mára már csak a morzsák maradtak a kénytelen ugyanazt a dolgot tiszter ismételt, különféle variációkban. Pl. így:)

A lány: Szerintem a mai feminista mozgalmak semmit sem fognak a nők helyzetén javítani. A nők helyzete addig egyáltalán nem javul, míg... (Hirtelen meggondolja a dolgot, Dacosan hátraveti a fejét és elhallgat.)

Az ifju: Mig?

(Csend.)

Az ifju: Mig?

(Csend.)

Az ifju: (csodálkozva) Mig??

A leány: (haragosan) Mig lesznek férfiak, akik képesek órahosszat ülni az ember mellett és meg sem mukkanni! Akik a lovaságiasságnak azzal a legelemibb szabályával sincsenek tisztában, hogy az udvarlás és mulattatás tulajdonképpen az ő dolguk!

Az ifju: (rémült kérdőjellel alakul.)

A leány: Mit csodálkozik? Hát természetesnek találja azt, hogy én napról-napra egyebet sem teszek, mint a szó szoros értelmében csapom magának a szelet! Én keresek témát, én bókolok magának, én kérdezek, én felelek, szóval folyton én beszélek, mert maga legjobb eseteiben is csak a tömondatok és köztöszököket kultiválja. Ugy, hogy már az a veszély fenyeget, hogy a gégem tizennyolc évi hűséges szolgálat után beadja a kulcsot. Oh holvannak azok a boldog idők, amikor a legtöbb lány teljes szótára egy igenből és egy nemből állott és mégis mulattott és bálozott és férjhez ment? Hol van egy fiatalember, aki mulstat, aki udvarol, aki bókol, aki...

Az ifju: (kezd a helyzet magaslatára emelkedni.) A középkorban állítólag léteztek ifjak, akik ilyesmivel foglalkoztak, de ma már teljesen kiveszöbön van ez a kedves és

együgyű faj. Pár évvel ezelőtt bukkant fel az utolsó példány, ezt azonban rögtön megfigyelés alá vették és hidegvizgyógyintézetbe zárták, „csendesörült” bejegyzés alatt élt néhány évet. Azután egy muzeum vette meg és most ott mutogatják spirituszban, felnőttek okolasára, délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig.

A lány: (mély megvetéssel hallgat.)

Az ifju: Beláthatja kedves barátnóm, hogy ez a karrier nem éppen csábító. És különben is, tényleg megérdemeim, hogy spirituszba tegyenek, ha szembe helyezkednem egy olyan társadalmi áramlattal, mely ránk férfiakra nézve minden tekintetben nagyon előnyös és csak azt igazolja, hogy ázsiónk egy idő óta erősen fölszállt. Mi sem természetesebb, mint hogy mi, ebben a fel-emelő tudatban igyekszünk kiélvezni helyzetünk összes előnyeit, amit elvégre senki sem vehet tőlünk rossz néven.

A lány: (vészjósló nyugalommal.) Nem. Ez mindenkinek legelemibb joga. Maguktól egyedül csak azt lehet rossznéven venni, hogy sok esetben, csak hogy enyhén fejezzem ki madam, kicsit elfogultak és az egész dolgot saját, egyéni szeretetreméltóságuk javára írják. Pedig látja, kedves barátom, maguk óriási családokban élnek, amelyből én magát most rögtön ki fogom ábrándítani. Nem csak azért, mert érzem, hogy rosszul lennék, ha el nem mondanám a teljes leplezetlen valóságot, hanem főként azért, mert ezzel önmagának és minden hasonló gondolkozású lány reputációjának tartozom. — Mondja, fel tudna maga emelkedni arra az erkölcsi magaslatra, ahonnan egy csomó igazságot nyugodtan végig lehet hallgatni?

Mi lesz hát? Béke, vagy háború?

Tisza elnöksége.
Erőszak előtt!

Mit akar a kormány?

A kormány német szócsovei által bejelentette a harcot, sőt szatirikus formában figyelmeztette az ellenzék szelidebb lelkű hívőit, hogy a béke lehetőségével ne is kezesgessék magukat. Ez a fennhéjázó modor nem lepte meg az ellenzék tagjait, de nagyobb örömet a kormánypárti berkekben sem keltett, mert míg az ellenzék vidit iam alios ventos, a kormányt támogató többség annyira megszokta az üres szópuffogásokat, hogy most már a legjobb akaratukkal sem mer hinni nekik. A példabeszéd gyermekéhez hasonlóan a kormány addig ijesztgeti az ellenzékét, a míg majd maga fulad bele az általa teremtett helyzet mocsarába.

Ijesztgetések.

A kormány állítólagos terveiben már csak azért sem hihetünk, mert okos politikus nem durrogatja előre puskaporát s nem jár előre esztelen diadalmi táncot. Mert a kormánypárti táborban manapság mást sem lehet hallani, mint hogy a kormánynak pompás tervei vannak, hogy ilyen-olyan eszközökkel fogja majd az ellenzéki küzdelmet letörni s aztán jön a csendes, háborítlan béke, a ki-erőszakolt nyugalom a még három évig tartó mandátum birtokában. Ez a tábor nem gondolkodik, csak tele szájjal habzsolja a félhivatalosok üres kombinációit, melyek közül a miniszterelnök „isten segítségével” akarja az igazat kikeresni. Csakhogy a miniszterelnök ur is ember s könnyen megeshetik, hogy a sok kombináció közül a legrosszabikat fogja kiválasztani. Ha Tiszára hallgat, feltétlenül ez lesz a végzete.

Parallel ülések.

Még mindig tartja magát az a hír, hogy a kormány már a jövő hét elején bejelenti a parallel ülések tartását. Mások szerint a kormány tagjai csak mai értekezletükön fog-

nak határozni a fölött, hogy elfogadják-e Tiszának ezt a kevés józanságra való tervét, vagy helyette pusztán arra szorítkozzanak, hogy az elnökséggel szigorubbán kezeltessék a házszabályokat. Eszerint egyszerűen megváltoztatnák a napirend sorrendjét s az elnöki előterjesztéseket s így a névszerinti szavazásokat az ülés végére hagynák. A házszabályok azonban apodiktice kimondják, hogy a másnapra halasztott névszerinti szavazásokat a következő ülésen kell elintézni. Ha tehát az elnökség így kezeli a házszabályokat, a kormány terve azonnal csütörtököt mond, mert a máról holnapra halasztott névszerinti szavazások automatikusan kiszorítják a véderőreform tárgyalását. Hátra van még a házszabályoknak Tisza szellemében való erőszakos kezelése, erre pedig a jelenlegi elnökség nem kapható.

Berzeviczy lemond.

Ha azonban a kormány mégis, a törvény rendelkezése dacára a házszabályok erőszakos kezelését kívánja és azt akarja, hogy az elnökség ne a saját belátása szerint, hanem az ő szándékai szerint kezelje a házszabályokat, Berzeviczy azonnal lemond alásáról. Hír szerint ez már a hétfői vagy keddi ülésen meg is fog történni. Návay Lajos tegnapi kijelentése szerint az alelnökök mindaddig állásukban maradnak, amíg az elnökválság elintézve nincs. Ez maga is elég garancia arra, hogy hivatalban maradásuk alatt a kormány erőszakos eszközökhöz nem nyulhat.

Ily körülmények között a kormány számára aligha marad más hátra, mint megadni magát sorsának s várni, a míg a feltétlen bekövetkező ex-lex még tarthatatlanabba teszi helyzetét.

A Fremdenblatt az erőszakról.

A „Fremdenblatt” mai számában kommentálja a normális tárgyalásra irányuló akció meghinsulását és a következőket írja: Ha most megkezdődik az aktív ellenállás az obstrukcióval szemben, úgy az ellenzék nem panaszkodhatik, hogy nem adtak neki elég alkalmat arra, hogy jobb belátásra jusson és abbahagyja a technikai obstrukciót. Ha a magyar képviselőház htfői ülésén a passzív ellenállás korszakát lezárja, hogy az aktív

ellenállást kezdje meg, úgy ez nem erőszak, nem az ellenzék jogainak a megrövidítése. A házszabályokon semmi sérelem sem esik. Csak a visszasságok és rendellenességek fognak meggátolhatni. A házszabályokat az obstrukcióval szemben másként kell kezelni, mint rendes ellenzék ellen. Ezt a magyar kormány és a többség is belátta végre és elhatározta, hogy ilyen értelemben fog cselekedni.

Az olasz-török háború.

Olaszország nem akar békét.

London, november 3.

Ideérkezett hírek szerint az angol és olasz követ közölték a portával, hogy *Olaszország nem kívánja a hatalmak békeközvetítését.*

A harc színhelyén.

Tripolisz, november 3.

A legutóbbi harcok okozta károk a városban kiszámíthatatlanok. A török részről küldött segélycsapatok rosszul vannak felszerelve, egyenruháik régiak és hiányosak. Az arabok ellenben kitűnően vannak felfegyverkezve és az oázisokat megszállva tartják. Európai magánembert nem bántottak, annál kegyetlenebbül lövöldözik azonban az olasz katonákat. Ezáltal nagy a pánik az olasz táborban, a tiszték tanácstalanul állanak és ennek következménye, hogy a csapatok fejtelenségükben valóságos hajtóvadászatot tartanak az oázisokban az arabokra. Az olaszok nem kimélik a nőket és a gyermekeket sem. Ennek tulajdonítható, hogy ez ideig legkevesebb 3000 bennszülöttet koncaltak már fel válogatott kegyetlenséggel. Az oázisokon halomban fekszenek az arabok és állataik tetemei. A biztonságihiány mindjobban érezhető a városban is. A kolera, melyet kétségen kívül az olaszok hurcoltak be, egyre jobban terjed. Az olasz táborban egyetlen napon 86 áldozata lett. A járvány átesapott az arabokra is, akik menekülésük közben, természetesen, széthurcolták. Fokozza a veszedelmet, hogy a holttestek temetetlenül hevernek száz- és ezerszámra.

Az ifju: (rossz előérzettel) Már fenn vagyok.

A lány: Jó. Csak tartsa magát erősen. Mindenek előtt tehát, csakugyan igaz, hogy maguk egy idő óta nagyon becsesek lettek. Ma már csak hazug látszat, hogy a fiatalember az, aki közeledik, vagy udvarol, mert éppen ellenkezőleg, legtöbb esetben a lány az aki az első lépéseket megteszi és ugyancsak ő az, aki tulzott kedvességgel, kényeztetéssel és mindenféle trükkkel tartja maga mellett a lovagját. Viszont még hazugabb látszat az, hogy a lány mindezt azért teszi, mert az illető fiatalember tetszik, vagy kedves neki. Mert legtöbb ilyen esetben nem csak, hogy teljesen közönyös, hanem néha egyenesen ellenszenves előtte az illető. Általában a szívnek az ilyen esetekhez abszolút semmi köze, mert, én legalább azt hiszem, hogy ha egy lánynak valaki komolyan tetszik, azt egészen, de egészen más eszközökkel igyekszik meghódítani. Az egész dolognak az a háttere, hogy nekünk udvarlókra feltétlen szükségünk van, mert ma már egy lány sohasem lehet elég szép, kedves és elegáns, ha nincs mellette valaki, aki ezt mintegy visszatükrözi. Mert ma a kíséző egy divatos lánynak szinte a toilettejéhez tartozik és éppen úgy, mint ahogy halapot tűz és napernyőt visz, azt is magával kell vinnie, hacsak nem akar közsajnálát tárgyává lenni. Van ezenkívül egy másik ok is, mely talán még fontosabb mint az előbbi. Ezt is megakarom magával ismertetni és mivel egy példa minden magyarázatnál többet ér, hát a mi esetünket fogom elővenni.

Az ifju: (nagyot nyel.)

A lány (könyörtelenül folytatja): Én például mindjárt első találkozásunkkor, mikor maga engem a korszón fi-szirozni kezdett, tisztában voltam vele, hogy maga nekem nem zsánerem...

Az ifju: (keserűen közbevág) És mégis agit adou!

A lány: Ne legyen olyan naiv! Persze, hogy adtam. De nem ám azért, mert maga tetszett nekem, hanem egyszerűen, mert akkor tudtam, hogy maga itt a „divatos” fiatalember és épp ezért jól jegyezze meg, hogy csak ezért — minden lány tippel magára. Na és... azt hiszem, most már megértett, feltéve ha tudja, hogy mi az a pukkasztási célzat...

Az ifju: (komoran bólint)

A lány: Na látja. — Különben legyen meggyőződve róla, hogy én szívemből megvetem, sőt gyűlölöm ezt az egész teóriát. De hát mit csináljak? „Man mus mit den Wölfen heulen”. (Csend. A fiatalember kissé inog az erkölcsi magaslaton, amennyiben hajlandó lenne megharagudni a szemébe vágott igazságokért. Azonban belátja, hogy ha tárgyilagos akar lenni, nincs más hátra, mint szép nyugodtan lenyelni a keserű pirulákat és rövid gondolkodás után egy kicsit mélabusan, de minden harag nélkül megszólal.)

Most már csak annak a kérdésnek tisztázása van hátra, hogy mi, akinek ősei gitárt pengettek, sárkányt öltek és országokat romboltak egy-egy szép szem kedvéért, hogyan süllyedtünk annyira, hogy ma már passzív magatartást tanúsítunk mindenféle lovagiasság iránt. Pedig szép szemek ma is vannak és — higgyék el — bennünk is van még idealizmus,

csak hogy lépéselve tartjuk a jegyzőkönyveinkben, amellet a rossz szerelmes vers mellett, amit gymnazista korunkban irtunk az ideálunkhoz. Ilyesmikre ma már semmi szükség. Ma már nincsenek naiv, könnvenhivő, kedvesen együgyű kis lányok, akiket néhány rossz szerelmes verssel, vagy pár ostoba, de szívből-fakadó bókkal el lehet érzékenyíteni. Ma már csupa fölényesen józan, differenciált és komplikált lelkű nő van, akihez hiába írnek verset és akinek hiába mondanám pl., hogy a szeme sokkal kékebb, mint a legragyogóbb tavaszi menybólt, mert egész egyszerűen a szemem közé kacagna, vagy hidegen felvilágosítana, hogy ilyesmikkel forduljak a sóhivatalhoz. Ha az ember egy ilyen über-leánynak imponálni akar, akkor lélektani és filozófiai alapon álló metódus szerint kell eljárnia, sőt legcélszerűbb hosszabb tanulmányutra indulni, mielőtt az ember ilyen feladatra vállalkozik. Ezért léptünk mi le a cselekvés teréről, így értük meg szép lassan, hogy az oly megható őszinteséggel vázolt okoknál fogva, most már maguk kénytelenek hozzánk leereszkedni. És így foglalja el az ifjukat, bájos idillek helyét a józanság, a rideg számítás és érdek addig, míg ez a szomoruan józan kor, meg nem csömörlik a sok szürkeségtől és vissza nem buvik a mindent megszépítő romantika aranyos fátyla mögé.

(Csend. Mindkettőjüket kissé elérzékenyíti az a tudat, hogy ők tulajdonképpen egy „szomoruan józan” kor gyermekei és hogy a romantika aranyos fátyla talán már csak egy jövő nemzedék fölő fog borulni.)

Kintasított olasz márk.

Konstantinápoly, nov. 3.

A porta, mely visszariadt az olaszok tömegesebb kintasításától, most egyenkint utasítja ki az előkelőbb olaszokat. Így tegnap felszólították a Dette Publique igazgatótanácsának tagját, Theodoli márkot, hogy azonnal hagyja el Törökországot.

Páris, nov. 3.

A „Newyork Herald” párisi levelezője a „Korrero” hajó fedélzetéről küldött távirati jelentést, amelyben megerősíti, hogy az olasz flotta a sötétség beálltával eltávozott a tripoliszi kikötőből és az égei vizekre ment. A tripoliszi kikötőben csak néhány kisebb hajó maradt.

Konstantinápoly, nov. 3.

Benghasiból odaérkezett jelentések szerint az olaszok a várostól két óra járásnyira, hajóágyuk fedezete alatt csapatokat szállítottak partra. Mindazonáltal az egyesült törökök és arabok Sakhir bej vezetése alatt oly sikerrel támadták az olaszokat, hogy azok kénytelenek voltak a hajókra visszamenekülni. A nagy vihar miatt azután a hajók is a tengerre kényszerültek. A Benghasiban levő olasz csapatok követelik tisztjeiktől, hogy vigyék őket vissza a hajókra, mert nem maradhatnak a városban, melyet a törökök és arabok együttesen ostromolnak, ha őket a flotta nem védelmezi. Enver bég, megérkezése után átvette a hadműveletek vezetését s már is elérte azt, hogy a város körül van zárva.

Egyház és iskola.

Sebestyén Jenő theol. m. tanár, ki Budapesten, az ifju lelkészek felavatási ünnepélyén az egyházi beszédet tartotta, nov. 5-ikén a Nagytemplomban fog prédikálni. Városunkba azért látogat el, hogy egyházi intézményeinket tanulmányozza. A tudós fiatal tanár, a kit külföldön is jól ismernek, K. Tóth Kálmán vendége lesz, a kivel az utrechti ünnepségekben részt vett.

Társas élet.

Az agglegény a házasságról. — Eltévesztett pálya. — A tanu. — Elsején.

Egy ismert ügyvéd, aki agglegény, elvetődött egy társaságba, ahol csupa fiatal ember volt. Amikor már minden aktuális témát kimerítettek, a házasság problémája került napirendre.

Ejfel után járt az idő, amikor a legkonokabb legényember is kapható a házi-tűzhely után való ábrándozásra és itt is mindenki elmondta, hogy milyen feltételek mellett hajlandó megnősülni.

Amikor már mindenki nyilatkozott, a figyelem az agglegény felé fordult, aki a házassági hajlandóság megelevenedett ellentete gyanánt ült a fiatal emberek között és csöndes tünődéssel szivta a szivarját. Tudták róla, hogy nem nőgyűlölő, mert husz éves kitaró barátság fűzi egy hölgyhöz. Annál inkább kíváncsiak voltak, hogy mi a véleménye a házasságról.

— Hát te, Pista bátyám, meg nősülnél-e? — kérdezték tőle.

— Nem bizony — felelte határozottan az agglegény.

— És miért nem. Hiszen tudjuk, hogy van egy nő, akitől nem idegenkedel.

— Igaz, igaz — felelte az agglegény —

de ha én azt a nőt feleségül veszem, hol töltsem azután az estéimet?

A fodrásznál egy kövér uri emberrel végzett a borbély.

— Alászolgája.

A kövér ur fölkel és jól megnézegeti a kiborotvált arcát a tükörben. Azután farkaszemet nézett a borbélyllyal és végre megazólat:

— Maga eltévesztette a pályáját!

— Miért, kérem alássan? — kérdezte a borbély.

— Magának színésznek kellett volna lennie.

— Színésznek?

— Igen, komikusnak. Mert ugy, mint maga, senki se tud arcokat vágni.

A járásbírósnál egy jelentéktelen pörben ítéleztek. A tanu hallgatták ki.

A neve?

A tanu megmondta a nevét. A bíró rászólt.

— Halkabban beszéljen. Hány éves?

— Negyvenkettő — felelte a tanu.

— Mondtam már, hogy ne beszéljen — intette a bíró. — Hol született?

— Pélegyházán!

— Mondja csak, — kiáltott rá a bíró — nem ért maga magyarul? Azt mondtam, hogy halkabban beszéljen és ne kiabáljon itt. Tanként fogom kihallgatni. Megértette?

— Igenis.

A bíró most már az asztalra csapott.

— Hát nem mondtam, hogy ne kiabáljon.

Nem süket itt senki. Mi a foglalkozása?

— Sugó vagyok — felelte a tanu általános megrökönyödéssel.

A villamoson két fiatal ember találkozott ma. Regi ismerősök, kollegák.

— Hova mégy?

— Kirándulásra.

— Milyen kirándulásra.

— Megyek a fizetésem romjaihoz.

Ki tartsa az asszonyt?

A bíróság előtt folyó válóperekben rendszerint az szokott a legkinosabb és legkeservebb kérdés lenni, hogy ki tartsa el az asszonyt? Mind a két fél ezért védekezik késhegyig és keservesen, minden bünt, minden gyalázatosságot rákennek és rábizonyítanak egymásra, az asszony azért, hogy apánázst kapjon, a férfi azért, hogy a tartási díj fizetése alól meneküljön. Gyűlöletté, kölcsönös megvetéssé lesz az a szeretet, mely ifjan összehozta őket, mindez csak azért, mert el kell döntenie, hogy ki tartsa el az asszonyt. Karin Michaelis, aki a „Veszedelemes életkor” című regénye révén lett világhírű, most egy olyan eszmének csinál propagandát, mely megoldaná ezt a nehéz, kínos kérdést. A válasz esetére való biztosítást tervezi s ideájának a lényegét ő maga így adja elő:

— Ismeretes, hogy az utóbbi időben minden kulturálamban aggasztóan szaporodott a válópörök száma. Nem akarok most ennek az okaira kitérni, de azt hiszem, nem tévedek, hogy a művelt emberek között ennek a jelenségnek főleg az az oka, hogy a modern ember hiperszenzibilis és hogy a házasság szentélyébe igen sok ideális és ibseni követeléseket hurcolunk. Csalódásokat értünk meg, hangulatváltozások merülnek fel, gyorsan kötött házasságok gyorsan bomlanak fel. De e kérdésben engem nem annyira a pszichológia, mint inkább a gazdasági probléma

érdekel s az ejtett gondolkodóba, hogy mi történik az asszonnal a válás után.

Ha kimondják a válást, a férfi gazdasági helyzete nem változik. De mi történik azokkal az asszonyokkal, akik keresetképtelenek és semmi egyebek, csak asszonyok. Ezekre a válás gazdasági megrázkódtatás, sőt a legtöbbször katasztrófa. A törvény megítél ugyan bizonyos járulékat, amit a férjnek kell fizetni, de siralmas helyzet az, hogy egész életén lát kénytelen egykori férjétől függeni és milyen kínos a férfinak is, különösen akkor, ha új tűzhelyet alapított, örökösen az elvált feleségét gondolni, a tartásdíjak kötelezettsége során. Ez képtelen helyzet, amely gyötrelmes lelki-kínokat is rejt magában.

Ezt a problémát a következőképp szeretném megoldani: Minden leányos apa, az ő vagyoni helyzetének megfelelően fizessen valami biztosítási díjat a jövő fenyegető eshetőségeire. Ha férjhez megy a leány, ez a kötelezettség illesse a férjet és ha elválnak, akkor az asszonnak adják ki a biztosítási összeget. Ez olyan járadék, amely őt az inség, nyomor és erkölcsi züllés veszedelmétől megóvjá. Ez a tervem vázlata és nagyon meglepett, amikor Amerikában megtudtam, hogy ott éppen most akarnak egy hasonló tervezeti intézetet létesíteni. Igaz, hogy a dolognak így olyan látszata van, mintha a biztosítási összeg a házasságtörés díja lenne. Ez azonban tévedés.

Elöléptetések a máv.-nál.

A debreceni füzletvezetőség B. táblázatbeli alkalmazottai közül november 1-től kezdődőleg a következők részesültek előléptetésben: Kerekes László II. o. mozdonyfelvigyázó, Rónai János II. o. mozdonyfelvigyázó, Furman Géza II. o. mozdonyfelvigyázó, Osgyáni Sándor II. o. mozdonyfelvigyázó, Kamaker Gyula mozdonyvezető, Nyulási János mozdonyvezető, Samó Ferenc mozdonyvezető, Orosz János mozdonyvezető, Éliász Abrahám mozdonyvezető, Tózsér Ferenc mozdonyvezető, Cseterás Emánuel mozdonyvezető, Vajdai Rudolf mozdonyvezető, Tóth Ede mozdonyvezető, Csurka Lajos mozdonyvezető, Kaszonyi József mozdonyvezető, Halasy Gyula mozdonyvezető, Ludvig Kálmán mozdonyvezető, Kovács Béla mozdonyvezető, Nagy Gusztáv mozdonyvezető, Sztovicsek Ferenc mozdonyvezető, Körber Jenő mozdonyvezető, Fischer Flóri Emánuel mozdonyvezető, Rózsa Sándor mozdonyvezető, Ujlaki Gyula mozdonyvezető, Bojtor György mozdonyvezető, Shreier Gyula mozdonyvezető, Penyigei Imre mozdonyvezető, Deák Ignác mozdonyvezető, Kerekes János mozdonyvezető, Szabó Lőrinc mozdonyvezető, Tautz Károly mozdonyvezető, Kárpáti József mozdonyvezető, Erdősi Dániel mozdonyvezető, Almási Károly mozdonyvezető, Nagy József mozdonyvezető, Bródi Emil mozdonyvezető, Polnik Lajos mozdonyvezető, Pogorisky Béla mozdonyvezető, Füzési Gyula mozdonyvezető, Szerdahelyi István mozdonyvezető, Császár Sámuel mozdonyvezető, Róna László mozdonyvezető, Szabó József mozdonyvezető, Erdész Ede mozdonyvezető, Imrek Lajos mozdonyvezető, Földvári Mihály mozdonyvezető, Almási György mozdonyvezető, Tornai Lajos mozdonyvezető, Heves Péter, Szemán Sándor, Kiss János, Perényi György, Font Timótheus, Ludmány András, Eles Lajos, Sztecovics Jenő, Polonkai István, Kovács Nándor kalauzok, Deák Ferenc áll. előljáró, Fény Imre főraktárnok, Tirpák Imre főraktárnok, Mihalics Jenő I. o. pályafelvigyázó, Abkárovcics Géza I. o. pályafelvigyázó, Martény Károly I. o. irodakezelő, Bányai János főraktárnok, Kovács Károly áll. előljáró, Faragó Bertalan áll. előljáró, Klein Márk I. o. irodakezelő, Katona József áll. előljáró, Vurst Alajos I. o. irodakezelő.

Koncz Sándor II. o. mozdonyvezető, Bifalvy István II. o. pályafelvigyázó, Wigner Benő II. o. irodakezelő, Papp János szertárnok, Zsedely István II. o. pályafelvigyázó,

Holovác János szertárnok, Nagy Bálint II. o. pályafelügyelő, Filip Gyula, Kürthy Károly, Sáradi Kornél, Barnás József áll. felügyelők, Batori Miklós raktárnok, Lovotha Emil, Kovács Kálmán, Megyeri Zsigmond, Csuthy Lajos, Novák Viktor, Szilágyi Gedeon, Szilágyi József áll. felügyelők, Csathó Gyula raktárnok, Lajoja Antal, Lajos Béla, Csirbuss Ede, Jónás Zoltán, Oláh Jenő, Diósségi Károly áll. felügyelők, Moskovics Dezső II. o. táv. felügyelő, Tóth Lajos, Hervát Ferenc kocsimesterek, Marosán János raktárnok, Fülöp Ferenc áll. felügyelő, Veres József raktárnok, K. Tóth Sándor áll. felügyelő, Bujdos István, S. Szabó János, Zambó Lajos, Horváth Ferenc raktárnokok, Baló Antal áll. felügyelő, Fogarassy Dezső II. o. táv. felügyelő, Hernádi Gyula, Somogyi Adolf, Schrechárt János kocsivizsgálók, Mester István; Zombor Kálmán, Kovács János, Rácz Antal II. o. pályafelügyelők, Pető István áll. felügyelő, Zöld Mihály II. o. pályafelügyelő, Szemerédi Mihály áll. felügyelő, Nikolenyi István II. o. géptelügyelő, Fekete Imre II. o. pályafelügyelő, Schrankó Benedek, Sárkány Antal, Balogh E. Dénes áll. felügyelők, Nagy József II. o. pályafelügyelő.

Ferencsik György áll. felügyelő, Szűcs Sándor II. o. irodakezelő, Trubács János kapus, Földvári Demeter kapus, Ovári Gyula kapus, Nagy Károly II. o. előfűtő, Lánckai Lajos, Oszlúski Miklós, Rebák József, Kegyes József, Theierling István, Holczberger Pál, Győri Bertalan, Zsirus János, Köffer Géza, Kapusi Sándor, Ujfalu József, Szabó József, Patai Ferenc, Bán Antal, Bacsó József, Dézsi János, Gabányi István, Mező Bertalan, Kántor Károly, Vaszeli János, Tóth Miklós, Berencsi Imre, Szabó György, Krechnyak István, Gyúgyei Lajos, Prokop György, Berceik István, Kapusi Mihály, Gujás Mihály, Spisák József, Kiss István, Hevesi Pál, Deák Sándor, Dobrai Lajos, Bura Gábor II. o. mozdonyfűtők.

Mayländer József, Karlovics Lajos II. o. vizsg. lakatosok, Bogd. n. Károly, ifj. Fazekas Mihály, Mikó Károly, Makovics János, Kádár Sándor, Schreiner Sándor, Tivadar János, Borsi Antal, Nagy Lajos, Bereczky István kocsirendezők, Mester János, Papp Sándor, Veczkó Béla, Antal Pál II. o. vonatkísérő lakatosok, Danku György, Szabó Imre kocsikezelők, Tarr Károly II. o. kiadóór. Szabó Zsigmond, Sós József Lajos, Hajdu János, Beke István, Kádár József, Tóth Sándor, Somogyi Zsigmond, Magi Imre, Biró András, Bodnár Ferenc, Kovács Gábor, Kézer János, Lajos Béla II. o. kiadóór. Szerényi István, Bálint István, Bukrics Sándor, Trembeczky András, Juhász László, Belányi István váltókezelők, Magyar Sándor málházó, Németh József Terkanics Géza II. o. áll. málházó, Török Lajos, Kovács Ambrus, Batori Lajos, Czikora József, Békési Gyula, Barát István, Szabó Mihály II. o. váltókezelők, Csüri Bálint II. o. áll. málházó, Kozma János, Deák István II. o. hiv. szolgák, Kardos Bálint II. o. értesítő, Torkos Gergely II. o. váltókezelő, Süveg Antal II. o. hiv. szolga, Pocsay Sándor, Rohal András Gáspár Károly, Pál Mihály, Kondrics Tivadar, Nagy István, Pocsai Albert, Mátyás József, Kolozsvári Gergely, Nádas János, II. Tóth József, Magyar Demeter, Sándor Miklós, Váradi József, Horváth Lajos, Tóth Bárdi Ferenc, Krivus András, I. Tóth József, Szalkai József, Szabó György, Ábel Mihály, Vorcsák Péter, Kreics Antal, Kallósi József, Kovács Mihály, Posztolóczky György, Halász József, Borusz Sándor, Weinrauch István, Lengyel János vonatfekezők, Zahoránszky Ambrus, Nagy György, Illyés Gyula, Polyák István, Sárközi Ferenc, Olty Endre, Lengyel József, Szilágyi János, Fekete Lajos, Tóth Endre, Peleskei József, Christ József, Csakó Flórián, Széll Péter, Márkés György, Puskár Rezső, Hagyák István, Gáspár Károly, Margittai László, Szűcs

Lajos, Reményi Ágoston, Wiesinger Sámuel, Dóri Antal, Budaházi Sándor vonatfekezők, IV. Kovács József, Nagy Bálint, Petróczy János, Atyim Ferenc II. o. váltóórók.

Városháza.

Szegényügyi bizottsági ülés. A város szegényügyi bizottsága pénteken délután 4 órakor tartott ülést dr. K. Tóth Mihály közművelődési tanácsnok elnöke alatt. A bizottság a rendes segélyezéseken kívül tárgyalta Mandel márkus élelmezési vállalkozó kérelmét, aki 3 fillérrel kéri emelni az ellátás árait. A kérelem teljesítését méltányosnak tartja a bizottság és javasolja a tanácsnak, hogy a nagy drágaságra való tekintettel, 50 fillérre emelje a napi ellátást. Javasolja még a bizottság, hogy a szegények részére 50 öf fát utalványozzon a tanács.

Népszámláló biztosok díja. Az országos statisztikai hivatal értesítette a városi tanácsot, hogy a népszámláló biztosok díja, miután a népszámlálási lépők már rendben vannak, kifizethető. Fáradtságos munkájuk jól megérdemelt díját tehát 10 hónapi késedelem után megkapják a népszámláló biztosok.

Költőzködő szakiskola. A pincérszakiskola felügyelő bizottsága folyamodott a városi tanácshoz, hogy adjon részére helyiséget a régi, gazdasági tanintézetben. A tanács teljesíteni fogja a kérelmet, mert a szakiskola előadásait a délutáni órákban tartja.

Regula kegyelmet kér.

„Megtört lélekkel, összeroskadva“
könyörög életéért.

Szerdán este háromnegyed nyolc órakor hangzott el a szó az elnöklő Geőce Bertalan táblabíró ajkáról: az esküdtek verdiktje alapján ifj. Regula Edét kötél általi halálra ítélik.

Az ítélet felolvasása után az elnök felszólította a vádlottat, hogy nyilatkozzék, kíván-e kegyelmet kérni a királytól, akinek kezébe most élete le van téve. A vádlott csak hosszas nógatás után birta visszafojtani zokogását és könyögni az igent. Erre Geőce Bertalan felszólította a védőt, hogy a kegyelmi kérvényt három nap alatt juttassa el a miskolci törvényszék elnökéhez, a kabinet-irodához való továbbítás végett.

Regula Ede kegyelmi kérvényét védője, dr. Lengyel Zoltán képviselő szerkesztette. Regula sajátkezűleg másolta le a fogalmazványt és reszkető kezekkel írta alá a felségfolyamodványt, amelytől élete-halála függ. Mialatt a szarkaláb-betűket a Ceisler család vérevel beszenyezett kezével egymás mellé rózta, nem egyszer köny tódult szemébe, mely elhomályosította az írást, melyet a halálraítelt a királyhoz intézett.

A felségfolyamodványt ma továbbították. Tudósítónknak sikerült a nagyérdekeségű írást megszerezni és így most módunkban áll azt szóról-szóra reprodukálni.

Császár és Apostoli
Királyi Felség!
Legkegyelmesebb Uram
és Királyom!

A földi igazságszolgáltatás a legnagyobb büntetést mérte rám, ami csak embert érhet.

Ha a legfelsőbb bíróság sem lesz hozzám könyörületesebb: életem fonala

kettészakadt. Ezért borulok térdem csuszva Felséged lábai elé és fordulok Felségedhez, mint a kegyelem legmagasabb kutforrásához.

Nagy bünt követtem el. Ártatlan emberek vérenek kiontásában vagyok bűnös, illetve bűnrészes.

Megtévedtem olyannyira, hogy meg lehet érteni azokat is, akik bűnömöt elrettentés okáért hasonló büntetéssel kívánják sújtani.

Midőn mégis Felséged irgalmas szívéhez és könyörülő lelkéhez felsóhajtok: nem az élethez való ragaszkodás és nem az elmulás fájdalmas tudata késztet egyedül erre. Akit a saját bűne annyira megbélyegzett, mint engem, az leszámolhat a saját életével.

Amiért irgalomért esdő pillantásomat Felségedre vetem, az a gondolat, hogy az én pusztulásommal nemcsak gyászt és szomorúságot okoznék hozzátartozóimnak: szüleimnek, testvéreimnek, menyasszonyomnak és családjának, hanem a társadalom ítélete egyuttal ok nélkül és alaptalanul szégyenbélyeget sűtne rájuk, nevem viselőire, azokra, akik nekem életet adtak és akiknek én ennél fogva csak jóval tartoztam volna és akiknek mégis bűnhődniük kellene a bűnért, ami csak az enyém.

Fiatalon, a nagykorúság határán, szeplőtlen előélet után a szerelem, a korai családalapítás gondja és a könnyű pénzszerezés ördöge csábított a bűnre. Csak pénzt akartam szerezni, éjjel, lopva, idegen házába behatolva, alvó emberektől akartam vagyonkájukat elorozni.

Csak ennyit akartam. Csak ezt határoztam el. A többi következménye ennek a bűnös elhatározásnak. Ezt a tettemet is egyedül hajtottam végre és ha bírám e részben meg is tévedtek, az én lelkiismeretem Felséged trónja előtt is csak az igazságot hangoztatja újból.

Bűnömöt beismerem, megbántam. Megtört lélekkel, összeroskadva, szívifájdalmak között, ártatlan áldozataim kínzó emlékeitől mardosott lelkiismerettel kértem az emberek és bírám bocsánatát.

Most ezt megismétlem Felséged előtt.

Felségednek a mindenható Isten olyan magas életkort engedett, amely közeljár a patriarchák korához. E magas életkorban a köznapi élet ítélete felett álló bölcseségét és könyörületet szerető szívét is tapasztaltuk mi, alattvalói; de tudjuk azt is, hogy Felségedet az élet sokszor megpróbálta, lesújtotta és Felséged a legjobban tudja átérteni azt, mit jelentene az ellenem szóló ítélet végrehajtása szerencsétlen szüleimre nézve.

Ezért imára kulcsolt kezekkel esedezem: legyen Felséged irgalommal irántam és változtassa át a halálos ítéletet életfogytig tartó fegyházra.

Hátralevő életemben vezetelni akarok bűnömért és családommal együtt imádkozni a jóságos Istenhez Felségedért.

Császári és Apostoli Királyi Felségednek legnyomorultabb, a porban vergődő szolgálója:

ifj. Regula Ede s. k.

Lesz-e foganatja a felségfolyamodvány-
nak, előre nem lehet tudni. Legfeljebb csak sejtteni lehet.

A halálos ítélet kihirdetése után ugyanis a törvényszék azonnal kegyelmi tanácsosá alakult át, melynek tanácskozásába Buljovszky Gusztáv főügyész helyettesét is bevonta.

A kegyelmi tanács közel fél órai tanácskozás után ifju Regula Edét kegyelemre ajánlotta, tekintettel fiatal korára, büntetlen előéletére és arra való tekintettel, hogy sem a premeditáció nincs eléggé bizonyítva, sem

Legnagyobb raktár **Folytonégő „Mars“** kályhákban Bészler és Dávid
Legjutányosabb árak mellett. vaskereskedőknél, Debrecen, Piac-u. 7.

pedig az, hogy Czeisler Henrikét és Czeisler Gizellát is ő ölte-e meg. Így a megkegyelmezés igen valószínű és a király egy tollvonással meg fogja semmisíteni a halálos ítéletet.
Így is életfogytiglani rabság vár Regula Edére.

Dr. Révi Nándor
ügyvéd irodáját
Deák Ferenc-u. 11 sz. alá
(Taller-ház) törvényszékkel szembe
helyezte át.

Színház.

Ma, szombaton, nov. 4-én szinre kerül:
Három feleség, operett.

B) bérl.

H E T I M Ű S O R:

Vasárnap délután: Millió, bohózat.

Este: Három feleség, operett.

Az első ifjusági előadás. A színházigazgató folyamodott a városi tanácshoz, hogy november 8-án délután ifjusági előadást tartasson mérsékelt helyárral.

Bonbonniere. A novemberi új műsor naponta zsufolt házakat vonz és óriási sikere van minden számnak. Otto Lola Tate olyan attrakció, a melyet még Debrecen nem látott. Utolsó mutatványa, mikor 50 halálugrást tesz a levegőben 50 másodperc alatt, frappáns hatást kelt. Az Apache pár, Csabay, Horváth Kálmán, Sziklai, Mona Welton és a többi, mind elsőrendű erő. Vasárnap két előadás lesz. Délután csoda gyermekdélután rendez az igazgatóság és fellép egy angol, 10 éves kis leány, a ki bábulatba ejti a hallgatóságot énekelőadásával és dzsigg-táncával. Azonkívül fellép az egész esti műsor. Este kilenc órákor rendez helyárral a csodás műsor első vasárnapja.

A molnár és gyermeke című szentimentális népdrama iránt, melyet az Uranus színház mint a kinematográfia legújabb slágerét és aktualitását tette e hétre műsorra, ép oly nagy érdeklődés mutatkozott a két első napon, mint Zigomár iránt volt. Mintegy bucsújárásra megy a közönség — ezt a pompás művészi felvételt megtekinteni az Uranusban. A kinematográfia a szindarab minden romantikus finomságát belevitte a képbe s így élethűen látjuk magunk előtt az öreg molnár s gyermekeinek lebilincselő történetét. Különösen mesteri bravúrral van beállítva a képbe a temető-jelenet, ahol a molnár leánya meglátja magát a jövő év halottainak szellemei között. Szívbelemarkoló a dráma befejezése is: Ilona holdvilágos este csöndesen meghal s mig haldoklik, Konrad, a szerelmese, utoljára tilinkóján játszik, aztán, mikor meghallja, hogy a leány meghalt, kettétöri kedvenc hangszereit. A gyönyörű kép két felvonásból áll, 26 jelenetben. Az új műsornak van másik slágere is, egy remek szociális tárgyú dráma: A szélhámos, mely igen érdekes detektív történet. A mai műsört egyébként a következőkben adjuk: 1. A hinduk Szt. városa. Helyszíni felvétel. 2. Lemke, mint kifutó. Bohózat. 3. A szélhámos. Detektív drama. Egy uri gonosztevőkből álló szövetség élén egy báró áll, aki társaival a legelőkelőbb embereket fosztogatja. Egy detektív azonban leleplezi a bárót és palotájából a börtön falai mögé juttatja. 4. Fregoli kisasszony. Amerikai bohózat. Withograph felvétel. 5. A molnár és gyermeke, vagy a

lelkek vándorlása karácsony éjszakáján. Raupach népdramája, 2 felvonás és 26 jelenetben. Előadva a berlini színház művészei által. Előadás kezdete este pont 5 órákor. Utolsó előadás 10 órától. Rendes helyárral. Bérletjegy érvényes. Kedvezményes jegyek az 5 óras előadáshoz érvényesek. Holnap utoljára ez a műsor lesz.

Dr. Janovics Jenő az első magyar bohémról. A kolozsvári színház Csokonai-estéje.

A Debreceni Ujság már hirt adott dr. Janovics Jenő, a kolozsvári Nemzeti színház igazgatójának arról az ötletéről, hogy sorozatos előadásokban mutatja be a magyar dráma történetét. A ciklus a dráma legprimitívebb jelentkezésétől a mai modern irókig felöli a fejlődést jelző drámaírók egy-egy legértékesebb darabját.

Dr. Janovics Jenő komoly törekvése, amelynek megvalósításához már hozzáfert, országos figyelmet keltett. Bizonyos, hogy e terv legjobban szolgálja a színház kulturális hivatását, amikor képet ad a mai dráma-irodalom kialakulásáról, kiindulva annak bölcsőkorától.

Igazi színházi esemény ez a ciklus, amely majd súlylyal fog esni a szezon mérlegének serpenyőjébe. Dicséret illeti meg dr. Janovics Jenő igazgatót azért, mert az általa vezetett színház számára ilyen szép és kulturális jelentőségű feladatot talált.

Mi sem lehetne kívánatosabb, minthogy példája követőkre akadjon. És ez óhajunk kifejezésénél már is örömmel jegyezhetjük fel, hogy viszont Szendrei Mihály, az aradi színház igazgatója pedig egyik kiváló drámaírókat, Csiky Gergelyt szándékozik kiemelni a feledésből. Drámaiból ugyanis egy ciklust állított össze, amelynek révén alkalmat ad közönségének, hogy megismerhesse a Csiky Gergely nem mindennapi drámaírói tehetségének kibontakozását.

A vidéki színház körében említésre méltó mozgalmat tapasztalhatunk még Temesvárt, ahol Krecsányi Ignác az operákat és Szegeden, ahol Almássy Endre az eredeti premiereket kultiválja. Így szeretnénk látni a vidéki színházakat! Nem a kabaret nivójáig lesüllyedve, de felemelkedve ideális, nemes hivatásához, hogy csakugyan hasznos tényezője legyen a magyar nemzeti kulturának.

Visszatérve a dr. Janovics Jenő programjához, kiváltképpen érdeklődésünkre számíthat abból a már lezajlott Csokonai-estél. A ciklusba ugyanis beillesztette a nagy debreceni poéta egyik vigjátékát: Gerson du Malheureux címűt, amely szép sikerrel került szinre.

Ezt megelőzőleg dr. Janovics Jenő konferencit tartott az első magyar bohémról, mint Csokonait nevezte s ebből közöljük is az alábbi részt:

Csokonai a nép gyermeke. Az apja borbélyegény volt. A Katona József pedig tákács, az Arany Jánosé földmives s a Petőfi Sándoré székállólegény. S mint ezek a glóriás nagyok, úgy Csokonai is a nép lelkéhez szólott. A nép egyszerű, hamisítatlan és kereketlen nyelvén. Az ő színpadi munkássága is e kor nemes lendületének szülöttje. Egy nemrég felfedezett levélből tudjuk meg, hogy a megszületett színpad vezetőivel több ízben keresett érintkezést s 16 comoediát ajánlott fel a műsor számára. Megírta, vagy lefordította-e ezeket, avagy csak ajánlkozott a megírásukra, esetleg lefordításukra, nem tudjuk. A Gerson du Malheureux három másolatban maradt reánk. Az egyik az a megjegyzés van: „Játszódtatott Debrecenben, a Colle-

giumban, febr. 28., 1795.” A másolatok nem egyeznek egymással. Tartalomban, jelenetkezésben, kifejezésekben is különböznek. Az a forma, melyet ma látni fognak, a három másolat különféle jeleneteiből van összeállítva. Gyarló és kezdetleges törekvés az, amit így nyújtunk, de fogadják szeretettel. Nézzék a lelkesedést, amelyből fakadt s akkor elnézők lesznek gyöngéi iránt.

Mind igaz, amit tudósok és szigorú bírálók erről a darabról mondtak. Hogy költője nincs tisztában a drámaírás szerkesztésének kelleivel és törvényeivel. Honnan is lenne? Hát volt előzménye, voltak-e mintái? Volt-e alkalma, hogy a kelleket megismerje s e törvényeket kipróbálja? Kifogásolják, hogy triviális, durva és köznapi. Igaz, de ebben a kor a nagyobb hibás, mint ő. Hogy telve van valószínűlésséggel s naivitással. Igaz ez is, de hát a nagy Molièreben, a halhatatlan Plantusban hány rejtélyes és naiv valószínűlésség van, amiket mély hódolattal bámulunk, csak éppen ennek a szegény, sokat szenvedett, izig-vérig magyar poétának ne nézzük el a kezdetlegességeit? Miért? Mert a mienk? Mert a mi vérünkben való vér?

Ne legyenek Önök ma szigorú és fitymáló bírálói ennek a bolondos, rakoncátlan magyar poétának, inkább fogadják a szívükbe. Szeressék őt, mert megérdemli. Kristályos volt a lelke, színes a fantáziája, túlaradó a szíve, tiszteletreméltó a törekvése s gazdag a tehetsége.

Rövid élete pedig a szenvedések kalváriája. Harminckét éves volt, amikor megölte a sorvadás. S e harminckét év a nélkülözéseknek, csalódásoknak, lemondásoknak, sorscsapásoknak szakadatlan lánc. Büszkén, megható notabilitással járta rögös, tövises utját. A szíve vértett, de ezt senki sem látta. Dalolt és tréfákozott, mert e dalokra és tréfákozásokra hite szerint nemzetének szüksége volt.

Több mint száz éve pihen már a debreceni csöndes temetőben. S én úgy érzem, hogy minden mosoly, mely ma az Önök ajkán megjelenik, könnyíteni fogja az elporladt halottnak a száz éves terhet s minden kacaj, mely ma a lelkükből fakad, enyhítője lesz a sors száz éves igaztalanságainak.

Ujdonságok.

* **Vasárnapi istentisztelet.** Holnap, vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Sebestyén Jenő budapesti tanár, a Kistemplomban Dicsőfi József lelkész, a Kossuth-utcai templomban G. Szabó Gábor segéd-lelkész, az Ispóty templomban Demeter Gyula segéd-lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató-lelkész, a Homokkerti imaházban Boér Károly vallásoktató-lelkész; a Kistemplomban délelőtt 11 órákor Bartha Dezső segéd-lelkész prédikál.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, felejtethetlen kedves férjemnek, szerető édes apánknak, kedves gyermekemnek, testvérünknek, vönknek, sógorunknak, nagybátyánknak, unoka öcsénknak és áldott emlékü jó rokonnak: Szabó Józsefnek, áldásos életének 33-ik, boldog házasságának 10-ik évében, f. évi november hó 2-án, d. e. 10 órákor váratlanul történt csöndes elhunytát. Megboldogult kedves halottunk földi részeit 1911. november 4-én, szombaton d. u. 2 órákor fogjuk, a Csapókeri, Zrínyi-utca 43. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a háznál tartandó imádság után, a Péterfia-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Melv végtisztességtételére az elhaltnak rokonait, kartársait és a n. é. közönséget szo-

Legjobb a Békési¹⁶⁹² Róza „Rózsa” szín szappana

morodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911. nov. 3. Aldás és béke poraira. Bánatos neje: öz. ifj. Szabó Józsefné Szekeres Eszter. Gyermekai: Erzsike és Eszti. Édes anyja: öz. id. Szabó Józsefné Jóna Sára. Testvérei: Szabó Juliánna férj, Balogh Istvánnal és gyermekei, István nejjével Vég Juliánnával és gyermekei, Erzsébet férj, Daru Istvánnal és gyermekei, Zsuzsika férj, Kerékgyártó Jánossal, Sárika és Eszti. Apósa: Szekeres Gábor nejjével Kovács Erzsébettel. Sógornói: Szekeres Erzsébet férj, Mayer Emil és gyermekei, Szekeres Margit és Zsuzsika. Nagybátyja: polg. Jóna Mihály nejjével és gyermekei. Nagynénje: öz. polg. Jóna Istvánné és gyermekei. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetés Csurka „Kegyelet” tem. int. rendezi. (Kossuth-u. 19.)

* **Személyi hír.** Dr. Miskolczy Ferenc, Biharvármegye főispánja tegnap Debrecenben időzött.

* **A társadalomtudományi kör választmányi ülése.** A nem régen megalakult debreceni társadalomtudományi kör választmánya ma, szombaton délután öt órakor, az iparoskör helyiségében ülést tart. Az ülésen igen fontos ügyek várnak megbeszélésre, miért is kívánatos, hogy a tagok teljes számban jelenjenek meg.

* **Békköltő ülés.** Az ipartestület békköltő bizottsága hétfőn délután ülést tart.

* **A Szent-László dalegylet f. hó 12-én, vasárnap délután tartja nagyszabású hangversenyét.** Az előkészületekből ítélve, nemcsak élvezetesnek ígérkezik, hanem magas művészi színvonalú lesz. A műsort a napokban szétküldik. Lesz szavalt, karének, szóló-ének, Haják Károly művészi hegedűszáma. Lesz zongora-szám is. A dalegylet új dalokkal fogja szórakoztatni a közönséget. A pártoló-jegyek érvényesek az estélyen való megjelenésre.

* **Tisztelgés az állomásfőnöknél.** A vonatkiró személyzet tisztelgett f. hó 2-án, Juhász Gábor főkalauz vezetése alatt Janovics Miklós állomásfőnöknél, abból az alkalmából, hogy az államvasutak igazgatósága főellenőrre nevezte ki. A vonatkísérők igen sok tanujelét tapasztalták Janovics jóakarátának, humanus felebbvalónak bizonyult és kérték, hogy azt a jóakaratot továbbra is tartsa meg, amelyet eddig a személyzet érdekében kifejtett. Különösen a kinevezések és előléptetések körül vannak Janovicsnak hervadhatatlan érdemei, mert olyan nagyfokú kinevezés és előléptetés Debrecen állomáson még soha sem volt, mint mióta Janovics főnök. Janovics halásan köszönte meg a személyzet jó kívánatait, majd továbbra is felebbvalói jóakarataról biztosította a személyzetet, kérve őket, hogy azt a jó hírnevet, amely eddig a debreceni vonatkísérők tulajdona volt, feltékenyen őrizzék meg, legyenek buzgó és fáradhatatlan szolgálattevők, szolgálják a nagyközönség és haza érdekeit buzgóan, legyenek felebbvalóik iránt engedelmesek és az ő jó akaratarra mindenkor számíthatnak. A vonatkísérők Janovics beszédét éljenzéssel vették tudomásul és megígérték, hogy annak értelmében tesznek szolgálatot.

* **Fényes-Lajos gyermek délután** a Bikában, holnap, vasárnap délután 5 órakor veszi kezdetét. A már ismertett fényes műsor eredményezte, hogy már csak néhány páholy és ülőhely kapható. Antalfy József könyvkereskedésében. Aki tehát gyönyörködni akar a csodatehetségű gyermekművészekben, jól teszi, ha ma, az utolsó napon még gondoskodik jegyről.

* **A vonat kerekei alatt.** Aradról jelentik: Pokornik Béla aradifestőmester Honctőrről hazautazóban fel akart szállani a gyorsmotorra, de a kerekek elkapták és testét kettémetszették.

* **Uj őrnagyok.** A király Mráz Sándort, a 26-ik gyalogezred kapitányát a debreceni 39-ik gyalogezredhez, Standra Gyula 7-ik huszárezredbeli századost pedig a miskolci 7-ik lövészgőz állomáshoz kivételesen őrnagyként nevezte ki.

* **A rendőrlégénység vizsgálja.** A rendőri sajtóiroda a következő sorok közlését kérte: Az idő rövidege miatt a nov. 4-én d. u. 3 órakor tartandó rendőrlégénységi vizsgára a törvényhatósági bizottsági tagurak ez uton hivatnak meg.

* **Népies gazdasági előadások.** A debreceni gazdasági egyesület vasárnap kezdi meg a népies előadások tartását. A belső ohati iskolában Biró Pál és Rács Lajos, a külső ohatiban pedig Juhász József és Péterfi József gazdasági szaktanítók tartanak előadást.

* **Füredi József gyász.** Füredi József, a zenede kiváló tanárát és nejét súlyos csapás érte. Margit nevű 16 éves leányuk csütörtökön hajnalban, hosszas szenvedés után elhunyt s tegnap el is temették. A mélyen sujtott család iránt általános a részvétel.

* **Az építőmunkások és a Nyilas-telepi szerencsétlenség.** A debreceni építőmunkások holnap, vasárnap d. e. 10 órakor gyűlést tartanak a nyilas-telepi szerencsétlenség ügyében a Munkás-otthonban. Ez alkalmából a következő felhívást bocsájtották ki: „Építőmunkások! A nyilas-telepi szerencsétlenség fölcikázó sugárként világított bele azokba az állapotokba, amelyek az építkezéseken uralkodnak. Gyöngye a szervezet, cincognak az egerek. A Szilágyi fiu szétromosolt teste áldozata annak a kapzsiságnak, amely nem ismer kíméletet a haszondüh sarkantyuzásában. Szaktársak! A nyilas-telepi katasztrófa és a további szerencsétlenségek megállítására ügyében vasárnap d. e. 10 órakor építőmunkásgyűlést lesz a Munkás-otthonban. Legyetek ott, mert nem lehet tudni: holnap nem a ti szétromosolt testetek vonaglik-e a romok alatt.” E gyűlésre meghívták az Iparfelügyelőt és a mérnöki hivatalt is.

* **Fodrászok értekezlete.** Az önálló fodrászok és segédek vasárnap délután 4 órakor értekezletet tartanak az Angol királynő szálloda fehértermében. A tagok megjelenését ez uton kéri az elnökség.

* **Vizsgálat a betegsegélyző pénztárnál.** A debreceni kerületi munkás betegsegélyző pénztárnál tegnap a budapesti központból váratlan hivatalvizsgálatot tartottak. A vizsgálatot dr. Tóth Pál titkár tartotta, aki az eddigi eredménynyel teljesen meg volt elégedve. A vizsgálatot ma folytatják.

* **A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara november hó 9-ikén, csütörtökön délután 3 és fél órakor, székháza tanácstermében (Piac-utca 69. szám) rendes közgyűlést tart, melyre a kamara tagjait tisztelettel meghívja Szent-Királyi Tivadar elnök. Napirend: Beóthy László kereskedelemügyi m. kir. miniszter üdvözlése. Debreceni Lajos alelnökké választásának megerősítése. Jelentés a kamara házépítéséről. Országos statisztikai értekezlet a drágaság ügyében. Ipari továbbképző tanfolyamok a kerületben. A kamara téli háziipari tanfolyamai. Az O. M. Bank munkácsi fiókjának váltóbíráói. Titkári jelentés az ügyforgalomról. Miniszteri elintézkések. A III. osztályu keresetl adóteher tetemes fokozása. Nagybányai gazdasági iskola kiállításai segélye. Államsegélyes ügyek: 1. Elintézkések. 2. Új kérelmek. A kamara 1912. évi költség elölirányzata. Kereskedelmi alkalmazottak továbbképzése. Mozgalmak munkásalakosok építésére. Vegytisztító és kelmepestő iparok képesítéshez kötése. Textilipari szakiskola létesítés Nyiregyházán. Ösztöndíjak. Báró Wo-

dianer-féle segélydíjak. Rendkívüli ösztöndíjkérések. Vasut, posta, táviró, távbejelő. Feltek értesítése az áruküldemények megérkezéséről. Kiselejtezett források értékesítése. Feladó értesítése a szállítmányt ért balesetről. Vasuti sulhiányok. Vasuti kocsihiány. Az új telefondíjszabás tervezete. Nemzetközi postaegyezmény megújítása. Beregszász város társaskocsi szabályrendelete. Vásár-, vám- és helypenz szabályrendeletek. Debrecen orsz. vásárainak 1912. évi határnapjai. Aknasugatag két új országos vásárja. Balkány község vásár áthelyezése. Ipari és kereskedelmi jogvélemények. Kezizálog tizlet Nagyszöllősen. Szakvélemény a tojaskereskedelemben. A hentes ipar jogköre. Tanoncido minimális tartama. Kereskedelmi váltóközlések postai ajánlás útján küldése. Iparáról lemondott iparos köteles-e újból ipardij fizetésére. Vegyeskereskedő árusítási köre. Önálló mészáros iparos kezelhet-e hatósági husszékot. Kötelesek árusítása az országos állatvásárokon. Pénzközlésön közvetítésére iparigazolvány adása. Végeladások engedélyezése, kihágások. Kérelmek kamarai segélyekért. Szolnoki felsőkereskedelmi iskola kérelme. Nagykárolyi keresk. továbbképző kérelme. Szatmárnemethi keresk. továbbképző kérelme. Indítványok.

* **Kisiparosok választmányi ülése.** A debreceni kisiparosok egyesületének választmánya tegnap este ülést tartott. Több igen fontos ügy került itt megbeszélésre. Megállapodott a választmány abban, hogy az egyesület kebelében takarékos és hitelsegélyező létesít. Erre nézve egy bizottságot is küldtek ki, hogy az ügyet előkészítse. Elhatározták továbbá, hogy november 12-én az ipartestületben a városatyaválasztás ügyében nagygyűlést tartanak.

* **A böszörményi rablás.** A hajdu-böszörményi véres rablás aktái már a vizsgálóbíró előtt fekszenek. Hire járt, hogy a tett elkövetésével gyanúsított S. Molnár Mártont szabadlábra helyezték. Mint azonban hiteles forrásból értesültünk, ez nem felel meg a valóságnak. S. Molnár Márton különben ugy is el van ítélve jogerősen hat hónapi fogházra s ennek kitöltése is esedékessé vált. Már ezért sem bocsáthatják el, de a böszörményi rablás dolgában is gyűlnek elene a bizonyítékok.

* **Betörés a szabóműhelybe.** Hajdusámsonból jelentik a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Fronner Izidor sámsoni 772. szám alatti lakos szabóműhelyének oldalfalát ismeretlen tettesek tegnap délelőtt, ugy tizenkét óra között kivájták és a műhelyből tíz darab fekete, kék és szürke posztó nadrágot elvittek. Fronner panaszára a csendőrség megindította a vizsgálatot, de ez ideig a nyomozás eredményre nem vezetett.

* **A debreceni izr. nőegyesület** rendes évi közgyűlése november 5-én, vasárnap délután 4 órakor, a Deák Ferenc-utcai izr. templom udvarán levő izr. polgári leányiskola rajztermében fog megtartatni. Tárgyszorozat: 1. Elnöki évi jelentés. 2. Az 1910. évi zárszámadás és felmentvény megadása. 3. Számvizsgáló bizottság választása. 4. Az 1912. évi költségvetés megállapítása. 5. Téli mulatság rendezése. 6. Esetleges indítványok.

* **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Szabó József ref. 33 éves, Suba Mihály ref. 52 éves, Lente Juliánna ref. 14 napos, Tóth Zsuzsanna ref. 28 éves, Füredi Margit izr. 16 éves, Medvés István ref. 17 hónapos.

* **Pályázat biztosításra.** Jásznagykunszolnok vármegye alispánja a megye területén épített 380 munkásház biztosítását pályázat útján óhajta eszközölni. E végből nyilvános versenypályázatot hirdet. Pályázati határidő november 14. A hirdetmény betekinthető a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál, továbbá a pályázatot kiirt hatóságnál.

Megérkeztek a legfrissebb angol Moskovits József divat szövegetek uriszabó divattermében Piac-u. 26. Üzletet a szemben levő barakba helyeztem át

Ügyvédek figyelmébe. A Pajor-féle ügyvédi határidőnapló megjelent 1912-re, kapta ő Antalfy Józsefnél. Telefon 612.

Az izr. nőgyesület t. tagjainak figyelmébe. Ertesítettnek a t. nőgyesületi tagok, hogy a vasárnapi közgyűlés, nem, mint rendszeren a hitközségi tanácssteremben, hanem a Deák Ferenc-utcai izr. templom udvarán a Deák polgári leányiskolában fog megtartatni. Ezután is felkértek a t. tagok, hogy a téli mulatság ügyét is tárgyaló közgyűlésre minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Friss Újság naptára 1912. évre, ára 30 fillér, kapható a kiadó hivatalban és az árusítóknál.

Társulatok társulata az az előkelő artista garda, amely estenként a Hajnal-mulató színpadán produkálja művészetét. A műsor is legelső rendű. Worry, a híres párisi rongyfestő világhírű, szenzációs attrakció szám. Saray Károly rendező, humorista, Vass Teri komikus, Lévy Farkas Pál szellemes konferanszé és kitűnő jellemszínész, mind kiváló erők. A tiz tagból álló női személyzet szintén elsőrendű. Előadás után reggelig cigányzene játszik.

A Debrecen vidéki takarékpénztár, mint szövetkezet helyiségeit Piac-utca 21. szám alá (Sesztina házba) helyezte át.

Pariser eleganz a legszebb, legelőcsőbb divatlap, fél évre 3 korona, egyes számok 50 fillér Antalfynál.

Meglepően szép nyakkendők 1 koronától feljebb Frank Testvéreknél.

Remény kávéházban egy ujonnan szervezett, 8 tagból álló női tamburica zenekar működik.

Harisnyák, keztük legdivatosabbak Szabó Lajos fia cégénél.

16 korona egy pár férfi cipő, míg a készlet tart. Györfi testvéreknél, Piac-utca 30.

Dr. Láng szanatóriumába felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök frakcionálásához, arsonvalisatiohoz. Elektromagnes, villanyos fényfürdő, kék s vörös fény. Finsen fénygyógyomód. Thermopenetratio. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál fevilágosítással. Cim: Dr. Láng sanatorium. Debrecen, Kossuth-u. 39.

Női kész fehérneműk kaphatók Szabó Lajos fia vállalon üzletében.

Legjobb villamos berendezéseket készít Földvári L. Telefon 168. Tanulók felvétetnek.

Csödtömeggől vett nagymennyiségű cipők, nyakkendők s más férfi divatcikkék érkeztek Györfi Testvérekhez, Piac-utca 30.

Modern könyvtár számai kaph. a Harmathy-antiquariumban, Fűvészkert 14.

Próba kisasszonyok felvétetnek Halmágyi divatruházában.

Apagyilkosság az anyáért.

Ötször rálőtt az apjára.

A családi viszály vége.

Györfán él egy Cseke János nevű földmives, a ki arról ismeretes a faluban, hogy minden fogalmat meghaladó brutalitással éánt a feleségével. A legcsekélyebb dologért ütötte-verte az asszonyt, a kit többször a szomszédok szabadítottak ki a brutális ember kezei közül. Cseke János egy izben, 1905. év őszén rá is lőtt a feleségére, úgy, hogy a szegény asszony majdnem belehalt a sérülésbe. Ezért a zalaegerszegi törvényszék gyilkosság kísérlete miatt négy és fél évi fegyházra ítélte Csekét, a ki ezt az időt ez év tavaszán töltötte ki a soproni fegyházban.

Mikor tavasszal njból megérkezett Györférra s a feleségét fölkereste, arra kérte az asszonyt, hogy fogadja vissza; ezután megbecsülte magát és soha még egy ujjal sem bántja. Az asszony kezdetben hallani sem akart erről, de a javulást mutató ember addig rimázkodott, mignem az asszony visszafogadta. Egy ideig aztán rendszeren is viselte magát Cseke. De csak egy ideig.

Azután ismét folyton verte az asszonyt. Igy tartott október elejéig. Ekkor az asszony már megelégette a dolgot és irt Stájerben dolgozó fiának. Szabó József 26 éves legénynek, aki Csekének mostoha fia, hogy jöjjön haza és beszéljen lelkére a brutális embernek. A legény meg is érkezett Györférra s szemrehányást tett apjának. Cseke ezért a beavatkozásért annyira megharagudott, hogy bosszút forralt a legény ellen. Szabó Józsefet nemrég az alsólendvai járásbíróóság elmarasztalta néhány koronában, amivel egy falubeli embernek tartozott. Akkor azonban a legénynek nem volt semmije s így a követelést nem lehetett rajta behajtani. Most tehát fogta magát Cseke, bement Alsólendvárra, itt beszélt azzal az ügyvéddel, aki annak idején a mostoha fiával szemben a felperest képviselte és mult hó 18-án lefoglaltatta a Szabó tulajdonát képező, néhány koronát érő takarmányt. Szabó József csak a mult hét szerdáján tudta meg, hogy a mostoha apja miért ment be Alsólendvárra.

Akkor elhatározta, hogy kérdőre vonja. Másnap reggel Cseke egy ökrös-szekérrel fáért ment az erdőbe. Az uton egyszerre eléje lépett a fia és rákiáltott:

— Nem elég, hogy pokollá tette az anyám életét, még engem is tönkre akar tenni!?

Cseke János erre szó nélkül arcul vágta a legényt. Szabó József előkapta revolverét és közvetlen közelből ötször rálőtt a mostoha apjára. A lövések közül három talált és Csekét életveszélyesen megsebesítette. A gyilkos legényt a csendőrség letartóztatta és bekísérte az alsólendvai kir. járásbíróóság fogházába. Cseke még él, de felgyógyulásához kevés a remény.

„URANUS“

Raupach 5 felvonásos népdramája
A berlini népszínház művészeinek játékában

A Molnár és gyermeke.

2 felvonásban és 26 jelenetben.

Szombaton Vasárnap.
4 napig minden előadásban látható.

Első előadás 5 órakor.
Utolsó előadás 10 órakor.
Rendes helyárak.
Bérletjegyek érvényesek.

Azonkívül válogatott új műsor!

Táviratok.

Az elnökválság.

Berzeviczy lemondása.

Tisza István házelnöksége.

Budapest, nov. 3.

Berzeviczy Albert ma délelőtt fél 12 órakor jelentette be, hogy lemond a képviselőház elnöki állásáról és ezt hétfőn jelenti be a Háznak.

Az ellenzék hangulata rendkívül elkeseredett, mert tudják, hogy Berzeviczy utóda gróf Tisza István lesz, aki nem válogatós az eszközökben.

Kiméretlen harc előtt áll az ország, mely nem fog simán lefolyni, amint ez a fenyegető hangokból is kitetszik. A munkapártiak már is hangoztatják, hogy a Tiszát érő inzultusokat hasonlókkal fogják megtorolni.

Szó van a *parallel ülésekről* is, ennek azonban sok ellensége van a munkapártban is, mert félnek a sok munkától és éppen ezért ezt kétélű fegyvernek tartják.

Khuen ma délelőtt még tanácskozott Berzeviczyvel, akit ráakart birni, hogy ne mondjon le, ez azonban nem sikerült.

Tisza István előadása.

Budapest, nov. 3. Ma tartotta alakuló ülését a társadalomtudományi társaság Gál Jenő főrend elnökle alatt. Tisza István a nemzet és állam címen előadást tartott, melyben rámutatott arra, hogy a nemzeti érzés az államalkotás biztosítója és a jövő fejlődés záloga.

As osztrák miniszterelnök a királynál.

Bécs, nov. 3. A Fremdenblatt jelenti: Ő felsége tegnap Stürggh gróf dezignált miniszterelnököt hosszabb kihallgatáson fogadta, aki a kabinetalkításról tett jelentést a felségnek. Előterjesztései ő felsége hozzájárulásával találkoztak. A kabinetváltásról szóló legfelsőbb kéziratok szombaton jelennek meg a hivatalos lapban.

JEGYGYÜRÜK
menyasszonyi ékszerek, órák
ezüstneműk, legelőcsőbban

Sándor Ármin
legszolidabb alapon álló üzletében
Debrecen, Piac-u. 41.
Dréher sörösarnok mellett. 38

Végkiárulás

a Budapesti Koronás áruházba Piac-utca 19. Bika-Scsóu-Márkusz utódánál
ma naptól megkezdődött, ahol is mindenki meggyőződhet, hogy a legelőcsőbban lesz kszolgálva. — Minden néven nevezendő dísz tárgyakban játék cikkeken, üveg és porcellán árukban és sok más fel nem sorolható cikkeken mesés 91
olcsón beszerezhetők. Az üzlet e helyen Február hó 1-én feloszlik.

Taft a flotta fejlesztéséről.

Newyork, november 3. A Hadsonon összegyűlt 98 hadihajó felett tartott szemle után Taft elnök nyilatkozatot tett közzé, melyben a következőket mondja: Mindenki-nek el kell ismerni flottánk harképességét és a legénység kiképzésének magas fokát. Még kellő számú torpedóuzóra van szükség, melyből négynek kellene jutni minden csatahajón kívül nagy sebességű, hatalmas cirkálókat is építtetnek. Az Egyesült Államok flottáját hasonlóképpen kellene felszerelni. Ha flottánkat nem tartjuk a harképesség legmagasabb fokán, úgy minden reája fordított költség felesleges pazarlás.

Elsülyedt hajók.

Pétervár, nov. 3. Hangó fok közelében a Mitho nevű norvég hajó hajótörést szenvedett. Öt halottat partrasodort az ár.

Megnyitják a horvát sabort.

Zágráb, nov. 3. A horvát tartománygyűlést november 7-ére királyi kéziratral összehívták.

Az olasz-török háború.

Róma, nov. 3. Az olasz kormány felhivatalosan cáfolja a tripoliszi vere-segeket.

Páris, nov. 3. Az olasz kormány két hadtest mozgósítását határozta el.

Konstantinápoly, nov. 3. Tripoliszt a törökök két órán át bombázták és csak akkor szüntették meg, mikor megtudták, hogy az olasz katonaság a házakba menekül. A török parancsnok felszólította az olasz parancsnokot, hogy adja fel a várost, de az tagadó választ adott. A török parancsnok erre felszólította az idegen konzulokat, hogy az idegen alattvalók védelméről gondoskodjanak, mire a konzulok felkérték az olasz parancsnokot, hogy az idegeneket vegyék fel a hadihajókra, de az olasz parancsnok ezt a kérést is elutasította.

Az 1912. évi költségvetés.

Budapest, nov. 3. A képviselőház pénzügyi bizottsága báró Láng Lajos elnöklete alatt tárgyalta a kereskedelmi tárca költségvetését, melyet Heitai Ferenc előadó ismertett. A költségvetést Földes Béla, Holló Lajos, Kemmerer Ernő és Beöthy László miniszter felszólalásai után elfogadták.

A kínai forradalom.

Peking, nov. 3. Ideérkezett hivatalos távirat jelenti, hogy a Seuziban táborozó császáriak segítségére küldött csapatok fellázadtak. A lázadók megölték dandártábornokukat és legyilkoltak több mint ezer mandzsut. Megölték a kormányzót és családját is, palotáját pedig elpusztították.

Közönség köre.

A magyar gör. kath. püspökség ügye.

A Debreceni Ujság október 29-iki számában közölte a debreceni gör. kath. egyház feliratát a püspökhöz a magyar görög katolikus püspökség felállítására ügyében. E felrathoz Farkas Győző, a magyar görög katolikusok hajdudorogi állandó végrehajtó bizottságának elnöke hozzánk intézett alábbi levelében a következő reflexiókat fűzi:

Tekintetes Szerkesztőség!

Október 29-én községi főbíró urral hivatalos ügyben Ungvárra a Püspök ur Ö Nagyméltóságához utaztam fel és október hó 31-én érkeztem haza, s így csak most jutottam abba a helyzetbe, hogy a Debreceni Ujság október 29-iki számában „Magyar görög katolikus püspökség ügye” című cikkre vonatkozólag válaszoljak.

Ezen cikk illetve az annak kapcsán közölt Püspök ur Ö Nagyméltóságához Papp János t. esperes lelkész, Stelán László máv. ellenőr egyházi főgondnok és Álmos Zoltán kir. törvényszéki bíró egyház tanácsnok urak által aláírt felterjesztéshez, miután az illetők abban csekély személyemmel foglalkozni kegyesek voltak hozzá szólni kötelességemmé vált.

Nekem, Dorognak ahhoz semmi köze nem lehet és nincs is, hogy a debreceni hitközség mélyen tisztelt tagjai szükségesnek tartották Ö Nagyméltósága előtt magukat, illetve eljárásukat igazolni.

Ez kizárólag az ő belügyök. De miután a felterjesztést a nagy nyilvánosság számára közzé tenni szintén szükségesnek tartották s így annak tartalma mindenki előtt ismeretessé lett; tehát jogot nyertem arra miszerint azzal foglalkozzam.

Ne várjon tőlem senki támadást, vagy melettegetést, vagy ne higye senki, hogy én az illetők által használt hangon fogok foglalkozni, vagy a személyemről kicsinyítőleg való megemlékezés miatt haragudni. Nem. Válaszom nagyon rövid és szem előtt tartom főpásztorunknak azon nemes lélekre való óhaját, hogy ezen ügyet békességgel és szeretettel karoljuk fel.

Békességgel és szeretettel mondjuk el a magunkét, de ne bántogassunk s ne sértegezzünk senkit és ne okozunk elkeseredést, vagy egyenetlenkedést magunk között.

En tehát a legnagyobb szeretettel és azon kérességgel fordulok a mélyen tisztelt urakhoz s általuk a debreceni hitközséghez, hogy tegyenek félre minden haragot, vagy féltékenységet és lelkesedéssel csatlakozzanak ök is a hajdudorogi püspöki külhelynökség fenhatósága alá tartozó hitközségek értekezlete által ez évi szeptember 12-én hozott határozathoz.

Hogy így mind az 53 hitközség egyhangú óhajának és kérésének megfelelőleg a hajdudorogi magyar püspökség az összes magyar görög katolikusok lelki üdvére és nyugalmára minél előbb felállítsák.

Azt hiszem, hogy ezen kérésem most már ott is vízhangra talál s ezután közös egyetértéssel fogunk haladni.

Ugy legyen, a magyar görög katolikusok érdekében óhajtom és kívánom!

Hajdudorog, 1911. november 1.

Farkas Győző

városi főjegyző,

mint a magyar-görög katolikusok hajdudorogi állandó végrehajtó bizottságának elnöke.

Agyonlőtte a nővérét.

Megrendítő szerencsétlenség.

Wohner Imre soproni irodatiszt lakásán, mint nekünk írják, megrendítő szerencsétlenség történt. Wohnernek három gyermeke van. Az egyik, Lajos, tizenhat éves, hetedik gimnázista, a második, Viktor, kilenc éves éves, harmadik elemi iskolai tanuló, a harmadik pedig, a másfél éves Mariska. A 16 éves Lajos a lakás kamrájában, az öreg lim-lom között talált egy kis játékpisztolyt s azt bevitte a szobába.

A kis Mariska a gyermekkocsiban aludt és éppen akkor ébredt fel, a mikor bátyja a szobába lépett. A kis csöppség kezeivel a szeméit dörzsölte és felült. Lajos próbálgatta a rozsdás pisztolyt és szerette volna ravaszát felhuzni, a mi azonban nehezen ment, mert a meggyülemlett rozsdás összetapasztotta a vasrészeit. Végre engedett a ravasz, de amint a fiú felhuzta, azonnal ki is csuszott a rozsdás alól és rácsapott a gyújtósögre. Gyöngye kis csattanás, utána ijedt sikoltás és a kis Mariska visszaesett a kocsiba.

A fiúk eleinte nem is tudták, hogy mi történt és csak amikor kis testvérük véres arcát látták, futottak ijedten a gyermekkocsihoz, amelyben mozdulatlanul feküdt a gyermek. Rémült sikoltással szólították és erre a sikoltásra ijedten rohant be a konyhából a nagyanya, majd később a szerencsétlen anya is. Hivatták az orvosokat is, akik azonban a szánalomra méltó gyermeket nem tudták megmenteni.

A legborzasztóbb és legkétségbeejtőbb a szerencsétlen gimnázista helyzete. A rémes eset óta egy helyben ül, szólítgatja kis testvérét és nem akarja elhinni, hogy az ő vigyázatlansága oltotta ki a kis gyermek életét. Folyton csak a kis Mancikát emlegeti és rémülten várja, hogy mi következik ezután.

THE VERA

Elsőrendű

Amerikai Cipők

Telephon
352.

Telephon
352.

Egyedüli raktár

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

MANDEL LIPÓT

Debreczen,

a Hungáriával szemben.

Külföldre a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmak?
Rheuma, osz, kőszvény szaggatása?
Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb háziszer a híres
KIRÁLY-BALZSAM!
Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűltébb esetéknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.
Fog és tejfaját 3 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő
62-III.

Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárban Kossuth-u. 8. Színház mellett.

Közgazdaság.

Debreceni automobil-részvénytársaság. A fuvarozási mizériák megszüntetése érdekében Debrecenben akció indult meg automobil-fuvarozási vállalat létrehozására. Mint halljuk, egy debreceni bank fogja ezt a vállalatot részvénytársasági alapon megszervezni.

Drágább a tej. A tej ára ismét emelkedett. Eddig literenkint 28 fillérjével mérték a tejet, tegnap pedig már 30 fillérért árulták. A tej rohamos drágaságának oka a takarmányhiányban keresendő.

A pénzpiac helyzete. A pénzpiac helyzete változatlan. Az olasz-török háború nem gyakorol reá befolyást, minthogy a hadakozó felek idegen pénzt nem vettek igénybe. A belga nemzeti bank kamatlába esett fél százalékkal.

Csarnok.

A t i t o k.

Folytatás.

Megállapodtak abban, hogy a végrendeletnek utána néznek. Kertely Kálmán és Árpád együttesen vállalták az utánjárást. A végrendelet ügyét ezzel egyelőre elintézték s Elíz érdeklődéssel kérdezősködött tovább.

— Azt beszélje el most kedves apám, hogy szabadult meg azokon a borzalmas napokon, mindezt még most se tudjuk, pedig ha valami, ez még a végrendeletnél is jobban érdekél engem.

Sórétit zaklatták Kertelyék is, nem térhetett ki hát a felvilágosítások elől. Szándékában is volt. Teljesen tiszta képet akart nyújtani.

— Ha Iharosi váratlan meglepetése elmarad, azóta már túl vagyok a megmenekülésem legérdekesebb, de egyúttal legizgalmasabb részletén is. Megjelenésével szakította meg elbeszélésemet. No, de most folytatom. Halgassátok hát.

És érdeklődéssel, némán, szinte áhitattal lesték és hallgatták Sórétit minden szavát, aki megszabadulásának fölöttébb izgalmas történetét, ugy, ahogy azon átesett, mondta el.

— Hol is hagytam el? — kezdte Sórétit —. Igen, emlékszem. Az orvos megjelent nálam és konstatálta, hogy nincs mentiség. Iharosi egy darabig mellettem maradt. Mi történt azután, nem tudom. Elvesztettem eszméletemet, vagy elaludtam. Ezt már csak Iharosi tudná elmondani, csak hogy őt meg nem kérdezzük meg. Én csak sejtem. Iharosi úgy otthagytott, mint Szent Pál az oláhokat. Addig, a míg beszélhettem velem, csak meg volt valahogy, de a mikor halottnak hitt, gyorsan elhagyott. Lehet, már akkor megszületett benne a gondolat, hogy a vagyont, a melyért én azt az áldozatot hoztam, a magáévá tegye. Lehet, már akkor boldog örömmel tért haza, elfelejtett engem, a barátságot, mindent, mert a félmillió vagyont magáénak tudta s pazar ábrándokat szőtt.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

November 3.

Budapesti gabonátőzsde.

Változatlan áron elkelt (50 klgr.-ként) 40000 mm. buza.
Minden egyéb változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőpiacon gyöngye volt az irányzat, mert a kedvező időjárás nyomán a spekuláció realizált s a gabonárák lemorzsolódtak.

A forgalom nyugodt volt.

Árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza októberre	1187	1192—
Buza ápril.	—	—
Rozs okt.	1038	1042—
Rozs ápril.	—	—
Zab októberre	960	962—
Zab ápril.	—	—
Tengeri szept.	—	—
Tengeri máj. 1912	854	857—

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén kezdetben barátságos volt az irányzat és az értékek ára jelentősen javult. Utóbb realizációk nyomultak előtérbe. A határidős papírok ára lemorzsolódott. A készáru piac szilárd. A forgalom élénk volt.

Hurka és fánk estély

Tisztelettel értesitem a nagyabecsiült közönséget, hogy máj. 3-án kezdve a volt Csomórtele, az Őstökőshöz költözött vendéglőben minden

Szombat és Vasárnap este nagy hurka és fánk estélyeket

rendezek, melyekre a nagyabecsiült közönség szíves pártfogását kérem. 328

Tóth György

vendéglős, Pacsirta utoza 48. sz.

Vigyázz. Kékre festett kirakat. Vigyázz.

Óriási alkalmi vételök őszi és téli árakban.

A Szűcs Béla üzletét megvettem.

Dupla széles posztók kosztümre mtr. 18 kr.
la minőségű zsinór barchetek „ 17 kr.
Őszi szövetek, míg a készlet tart „ 14 kr.
120 c. kosztüm kelme „ 35 kr.
120 c. madeira míg a készlet van „ 76 kr.

Vásznak, sifonok, selymek, kelmek, tricok kesztyűk, rövidárak mind igen meglepő olcsó árakban.

1 téli schál 65 kr.
Kiváló finom ízlésű kosztüm kelmek.

Ij. Molnár Lukács

Kossuth és Batthány-u. sarok színházzal szemben.
Őszi szövet maradékok minden elfogadható áron

Nagy Lajos Hirdetési Irodájából
Csapó-utca 13.

**Vasutasok!
Hivatalnokok!
Eladó**

egy szép nagy ház a Homokkert legelejen

az állomáshoz 2 perenyire!

Végtelen olcsóért és kedvező fizetési feltételek mellett megkapható!

Kitűnő levegő! Óriási nagy telek! Termő szőlő és gyümölcsös!

A Homokkertben, Bujdosó-utca 6 szám alatt van ez a ház, a most megnyitott főutcából harmadik-utca balra. A telek 316 négyszögöl kiterjedésű és van rajta három nagy épület.

Az utcai részen egy elsőrendű cseréglázból épült cseréppel fedett és alapincézett nagy épület, mely magában foglal egy három szobás utcai lakosztályt, előszoba, konyha, spájz, pince és faskamarával.

A másik épületben, mely szintén egy masszív cserepes épület, van két lakás, mindegyik egy-egy szoba, konyha, spájz faskamara.

A harmadik épület zsindejes, ebben van egy szoba, egy konyha, faskamarával.

Va továbbá kettős baromfiudvar, baromfi óllal, sertésöl, moder beton szerűs fürdővel és igen jóvízű szivattyús kút az udvarban, továbbá kitűnő karban levő termő szőlő és gyümölcsös.

Az ára ez egész mindenségnek 9 ezer forintban lett meghatározva!

Aki 9 ezer forintot bankban helyez el, kap utána évenként legjobb esetben 400 forintot, de ilyen kényelmet, mit e háznál talál, ezer forintért sem kaphatja meg évenként. 325

Hirdetések jutányos áron felvételnek a DEBRECENI UJSÁG részére a kiadóhivatalban, Lamprocht-ház, Piac-u. 42

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632

Halmágyi

női- és leány felöltők legnagyobb áruházában, Piac, a főpostával szemben

Megérkeztek

Az őszi és téli idény újdonságai. Női felöltők, Costümök, pongyolák Blousok, aljak és alsó szoknyákban.

Eredeti párisi és berlini Modellek.

Szilid olcsó árak.

47

Előzékeny, pontos kiszolgálás

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanezen házban hol eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. Ujfalussy ház udvari helyiségbe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely Debrecen, Piac 44. az udvarban. Telefon 377.

HA állatorvosra van szüksége
telefonáljon 558
László Zsigmond
állatorvosi rendelőjébe
Rákócy-utca 3 szám. 17

Vigyázz!

Vigyázz!

Kékre festett kirakat!

Szönyegben óriási alkalmi vételek.

1 mtr. futó szőnyeg, ismét van mtr.	—19 kr.
1 drb. kreton paplan drbja	1-90 kr.
1 garnitúr ág és asztal terítő (3 drb)	4-15 kr.
1 mtr. finom czipke függöny 1/2 cm széles	—28 kr.
1 drb jó minőségű gloth paplan darabja	3-95.

Flanel takarók, futó szőnyegek, függönyök, storok, draperiák, nagy szőnyegek mind parthoz árban.
Ki ágy darnitúrát vesz, kérem szőnyeg üzletem felkeresni, hol nagyválaszték van és igazán alkalmi árak.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyányi sarok
színházzal szembe. 87
Bejárat Batthyányi-utca felől.

Törlesztéses kölcsönök!

előnyös feltételek mellett folyósított

Debreczeni Közvetítőbank

részvénytársaság, (Piac-utca 32.)

November 1-től Piac-utca
21 szám a. Sesztina-házban.

„OLLA“
hebizonyított a legjobb GUMMI különbözőség.
Árjegyzék ingyen az OLLA-gummi központból
Wien II, 262
Praterstr. 57.

„OLLA“

gummi kapható minden gyógyszerárban és jobb drogeriákban. Mintagyűjtemény 12 drb. rendezve 5 kor. Két évi jótállás minden darabért.

Olla gummit több mint 2000 orvos mint pótolhatatlant javasolja.

Kapható Debreczenben: Központi drogeria, Steiner M., Kovács N. és Harsányi L. Kúrek S. gyógyszerárban és Békés Lajos, Nagy András, Schön Sándor, Vitéz S. uraknál.

Felhívás.

Az „István“ gőzmalom társulat r.-t.

1911. szeptember hó 28-án tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta a társaságnak

a Borsod-miskolczi gőzmalom részvénytársasággal az ujonnan felveendő

Borsod-miskolczi és debreczeni István gőzmalom r.-t.

cég alatt leendő egyesülését.

Ennek előrebocsátása után a kereskedelmi törvény 202 §-ban foglalt rendelkezésnek megfelelőleg az István gőzmalom társulat r.-t. hitelezőit ezennel felhívjuk, hogy követeléseiket jelen hirdetemény harmadszori közétételétől számított hat

hó alatt érvényesítsék.
Az István gőzmalom társulat r.-t. igazgatósága.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám nappal 322. (Kossuth-u. 15. — Éjjei 66 sz. (Péterfia-u. 70).

Szives tudomásul!

Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy temetkezési intézetünket a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk új gyászokocikkal, díszletekkel szereltük fel. Teljes szobabehuzásokat új szabaldalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtleníve) teljesen szegek nélkül végezzük.

Temetéseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. Elvünk a tisztességes verseny. Gyászos házaknál nem tolakodunk, csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvétele végett.

Mielőtt bevásárlását eszközölné ne mulassza e megtekinteni október 10-én nyílt Rózsa-féle üzletet Kistemplombazár

Az őszi és téli idényre ujonnan dusan felszerelve a legutolsó divat szerinti női és gyermek felöltők, kész kosztümök, városi bundák, szörme árúk és kalapokban, szolidkiszolgálás, jutányos ár mellett.

Gyászruhák 6 óra alatt készíttetnek.

Meghívó,

A Debreceni Bank Részv.-társ.

folyó évi november hó 19-én délelőtt 10 órakor saját helyiségében (Piac utca 77 szám.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényeseket meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Három igazgatósági tag választása.
2. Két felügyelőbizottsági tag választása.

Figyelmeztetés:

A részvényesek, kik szavazati jogukkal élni óhajtanak, kötelesek részvényeiket, a le nem járt szelvényvel együtt legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál, vagy a Bankegyesület Részvénytársaságnál, vagy a Debreceni Ipar és Kereskedelmi Banknál letétbe helyezni.

Meghívás.

A Hajdunánási Takarékpénztár részvénytársaság t. részvényeseit f. 1911. évi november hó 26-án délelőtt 10 órára az intézet helyiségében tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívom.

Hajdunánás 1911. november 3.

Tisztelettel

Nagy Elek elnök.

Tárgyak.

1. Az igazgatóság jelentése az alaptőke felemelése végett kibocsátott részvények jegyzéséről.
2. Felügyelő-bizottsági tag választása. 108
3. Igazgatósági tag választása.

Szabászat, varás

és minta rajzolásból úgy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyerne csak **kizárólag intelligens leányok** özy. **Knóthy Kovácsné Silye Gabriella** Kossuth-utca 45. szám alatti szabászati és varró iskolájában. Beiratkozás bármely napon, Vasár- és ünnepnapok kivételével reggel 9-12-g, délután 3-5-ig. 1911

Országos Tanítói Árvaház Igazgatósága.

345 szám.

Hirdetés.

Az Országos Tanítói Árvaház igazgatósága az árvaház kenyér, sutmény, marhahus, fűszerárúk, fiu- és leány felsőruhák, cipők szállításának biztosítására **1911 évi november hó 20-án d. e. órákor versenytárgyalási árlejtést hirdet.**

Az ajánlatok kellően felszerelve **1911. évi november hó 19-én d. e. 12 óráig** nyújthatók be az árvaház igazgatóságához (Simonyi-ut 14).

A felsorolt cikkek szállítására, csak szállítóképes cégek nyújthatják be zart ajánlataikat ama figyelemmel, hogy csak hazai származású cikkek szállíthatók.

A szállítási kötelezettség **1912. évi január hó 1-én** veszi kezdetét és ugyanazon év december hó 31-éig tart.

A megkötött szerződés a vállalkozói **1911. év január 1-én**, az árvaház igazgatóját a vallás és közoktatásügyi minisztérium jóváhagyása után kötelezi.

Az árvaház igazgatósága fenntartja ama jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, sőt esetleg új árlejtést is kitűzhessen.

Fűszerárúk és ruhaneműekből minta nyújtandó be.

Bővebb felvilágosítás az árvaház igazgatóságánál nyerhető köznapokon d. e. 9-11 óra között.

Debrecen, 1911. október hó 30-án. 110

Hertelendy Dezső,
igazgató.

Legjobb minőségű

Káposztás kádak

Zsiros hordók, fürdő kádak

minden nagyságban kaphatók

Br. Györffy Miklós

Első Debreczeni Kordógyárában,

Nap-utca 4 sz. alatt. 104

1027—1911 végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyvárad kir. törvényszéknek 1901. évi 26777 polg. számú végzése következtében Dr. Fernbach Dezső ügyvéd esődtömeggondnok által képviselt vb. Nagy Sándor esődügvében leltározott s a esőd-leltár 1-240 tétele alatt 3778 kor. 05 fillér becsár és 4361 kor. 15 fillér beszerzési árban felvett következő ingóságok u. m.: bőrárúk cipész kellékek, üzleti felszerelés, butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverés a berettyóújfalui kir. járásbíróság 1911. évi M. 120/8 számú végzése folytán Berettyóújfaluban **1911. évi november hó 6 és következő napjának délelőtti 3 órája** határidőül kitűztük és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az említett ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett az 1881. évi LX. t.-c. 107 s 108 §-ai értelmében szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Berettyóújfal. 1911 évi október hó 21 napján. 107

Nedeczky Aladár,
bir. végrehajtó.

Miért

Ne fogadjunk el
Má-á-ást!!!

csak óriás

FEDÁK

Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert

a legkényesebb izlést kielégíti és 1957

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém,

mely 4-szer annyit tartalmaz,

mint egy **30 fillérért**

más doboz

ebben a drága világban az egyedül

olcsóság.

Minden szó egyszeri be-
állításra kerül betűből 5
fillér. Vastagabb be-
állításra 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeggel kell mellette
Tudakozóknak a hirdetés számát a kiadóhivataltól mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is befizethető

Levellezés.

Temperamentumos
barnának levele van, fő-
posta restante. 2564

Fiatal
asszony szeretne megis-
merkedni oly uri ember-
rel aki őt némileg segítse,
levelet teljes címmel
kérek a főpostára K. J.
jeligére. 2569

Margitkám
vasárnapi soraimra eddig
nem kaptam választ, kér-
lek, tudass, hogy vagy?
Márk. 2574

Ajánlat.

56
fillérbe kerül egy pár
férfi vagy női harisnya
fejlelés pamuttal együtt,
Benyáts E. harisnyagyára
Debrecen. 94

Gummi
haszfűző a legújabb! Ka-
laptollak olcsó árakban!
Kötött női felöltők nagy-
választékban! Benyáts
Emilnél Debrecen Főter.
104

Sajáttermésű
bor literenként kapható.
ösv. Benyáts Emilnél Jó-
zsef kir. herceg-u. 7. 24

Nagy HURKA

estély Szombat és va-
sárnap a RUCA kis-
vendéglőben, Vig-
kedvű Mihály-utca
67 szám alatt, jó iz-
letes italokról kezes-
kedem 323
Mészáros István
kisvendéglős.

Lakások
2-3 szobás, teljes modern
berendezéssel november
1-étől kiadók. Ugyanott 2
üzlethelyiség kiadó, Hat-
van-u. 70 szám. 924

Fűszerüzlet
nagyforgalmu helyen tel-
jes berendezéssel kiadó,
azonnal átvehető. Bővebb-
bet Blaskovits ipartelepén.
914

Gyakorlott
kőműves vízvezeték, ke-
mence gázkazánépítéshez
ajánlkozik Schvartz J.
Meszena-utca 9. 2552

Kékedény
kilója 60 kr, Salétrom-utca
6 számú üzletben. 2551

Egy üzlet- helyiség azonnal kiadó.

Értekezhetni
Trigárszky Emil
irodájában
Hunyadi-utca 13 sz.

Különbejárati

csinosan butorozott szoba
1 esetleg 2 személy ré-
szére kiadó, Külsővásár-
tér 2. 2537

Uri
házikoszt kapható bent
étkezésre és kihordásra,
kvártélosok főjvetetnek,
Darabos-ut. 52. 2504

Elsőrendű
száraz tűzifa kapható Alt-
man Herman Ferenc Fe-
renc József-ut 12. Telefon
692. 2502

Egy
ebédlő divány eladó Kos-
uth-u. 40 sz. 2496

Négy
szobás uri lakás, alkalmas
ügyvédeknek, kiadó má-
jusra, Csapó 26. 2563

Nagy
nyul vacsora lesz Ős Bu-
davar vendéglőbe Csillag
utcán, szombat este. Tisz-
telettel Gőz András ven-
déglős. 2567

Nagy Nyul vacsora

szombaton és vasár-
nap este, zene mellett
faj borokról gondos-
kodom. 327

Tisztelettel
Kovács Pál
vendéglős. Erzsébet-
utca 43.

Kiadó
havonta 9 koronáért utcai
lakás értekezhetni Eötvös
utca 98. 2579

Varroda
megnyitás. Ez uton ér-
tesítem szives megrende-
lőmet, hogy varrodámat
Areny János-utca 62 sz.
alatt ismét megnyitottam.
Szives pártfogásukat kér-
ve, vagyok teljes tiszt let-
tel Szaicz Gizella női-
szabó. 15

Két
egymásba nyíló pince, rak-
tárnak nagyon alkalmas
kiadó József király her-
ceg utca 20. 2571

Kiadó
szép tiszta utcában mo-
dern 4 szobás utcai lakás.
Verbőcy-utca 12. számú
házban. 2570

Egy
hentes bolt kiadó, más
üzlet helyiségnek is alkal-
mas, november 15-étől
Hadház-utca 15. 2565

Ingyen lakás április 1-ig.

A létai országúton a
Szabó József-féle ta-
nyán. Bővebb felvilá-
gosítást szíveségből
ad a 102
Néptakarékpénztár
mint szövetkezet
Piacz-utca 75 szám.

Termény és Áruraktár
telepén a vasutal vá-
gány összeköttetésben
álló, ia, építkezési
anyagok vagy egyebek

lerakására
nagyon alkalmas kö-
rülkerített telekrész
bérbeadó.

•Értekezhetni: 311
a társaság ügyvezelelőjével.

Üzlethelyiség
Piac-utca kiadó. Cim a
kiadóhivatalban. 2547

Egy
jóforgalmu sütőde azon-
nal kiadó. Cim a kiadóba
2542

Alma
máramarosi kilója 52 és
64 filléért kapható Sze-
pessy Károly kir. fogház
felügyelőnél, Verbőcy u.
1 sz. 34

Szép
copfok, frizettek, loknik
kaphatók és olcsón meg-
rendelhetők Bocán-fodrász-
nál Hatvan-u. 2. 2576

Kereslet.

Keresek
egy szoba, előszoba vagy
két szoba s hozzá tarto-
zókból álló lakást kis uri
család részére, a központ-
tól nem túl távol, de le-
het kertü lakás is, ha szép
és közel van. Címet ki-
adóba kérek beadni. 115

Inteligens
fiatal emberek ebédkosz-
tot kapnak uri családnál.
Cim a kiadóhivatalba. 108

Fiatal
fűszer kereskedő segéd
azonnali belépésre felvéte-
tik Honvéd-utca 91. Kovács
Károly. 2565

Egy
15 éves fiu küldönének
felvétetik Fischer Vilmos-
nál, Dégenfeld-tér 3. (az
udvarban.) 2560

Irodai
munkára alkalmas kis-
asszony felvétetik Kontsek
Géza üzletében. 2564

Varró
és tanuló lányokat azonnal
felveszek, Nap-u. 9. 2560

Naplódíjas
kerestetik. Államépítészeti
hivatal, Hunyadi-u. 17. sz.
2573

Kut-utatól
Csillag-utcaig elveszett
pénztárca 40 koronával.
Megtaláló jutalmat kap
Csillag-utca 58. 2575

Árpaaszalma
nagyobb mennyiségben is
megvételre kerestetik. Cim
a kiadóhivatalban. 81

Mindenes leány,
14-16 éves azonnali be-
lépésre kerestetik. Cim a
a kiadóhivatalban. 504

Egy
kisasszony alkalmazást
keres a délutáni órákra.
„Megbízható” jeligére a
kiadóba. 2568

Vincelért
keresek 3 hold szőlőhöz
Nagy Gyula, Csapó-u. 35.
2577

Egy
takarítónő felvétetik Mik-
lós-utca 24. 2578

Elveszett
sárga fehér nőstény kis
kutya, átadható Jókai-u.
12. sz. 2580

Tanuló
leányok finom munkára
felvétetnek a Stern kefe-
gyár r. t. városi raktár-
rában. 2556

Szombat és vasárnap
este friss

**hurka, kolbász és
toroskáposztás-hus**

estélyt rendezek a
Madai vendéglőben
kitünő ó és új borok
és zene mellett **Kigyó
utca**, melyre a jó
hurka szerető meghivom
Tisztelettel

Kovács János
üzletvezető. 331

Tanuló
fizetéssel felvétetik Balog
Adolf fűszer üzletében,
Debrecen, Hatvan-u. 15.
2582

Péterfia 3 szám
alatt jó száraz
ócska téglá
1000-ként 26 K.
pince téglá
20 koronájával
kapható. 321
Értekezhetni a hely-
színen.

Eladás.

Egy
használt egyszerű gázlámpa
és egy kevésbé hasz-
nált petróleum függőlámpa
eladó. Magos 28. 2572

Eladó
négy drb. Debreceni Va-
suti Alkalmazottak Taka-
rékpénztára Részvénytár-
sági részvény, cim Bag-
hy Pál, postahiv. B.-csaba
1.

Ház
Bethlen utcán nagy kert-
tel eladó, értekezhetni Li-
bakert 12 szám. 2583

Házhelyek

még kaphatók a Kos-
uth-utcai temető mö-
gött, a városi faraktár
mellett levő majorsági
földemből. Értekez-
hetni Kossuth-utca 54

Jóna István.

Hatvan-u.
11 számú
háznál két

üzlethelyiség

azonnal
KIADÓ.

Értekezhetni a ház-
mesterrel. 330

**Veszek
ujbort**

dármilyen nagy
: mennyiséget :
legmagasabb
napi árban
azonnal átvéve
Borbizományi üzlet
Miklós-utca 18.

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállító, színházak, zenedék, hadsereg stb. szá-
mát, a Rákóczi-tárogató és a Hangfokozógerenda feltalálója,
BUDAPEST, II., Lánchíd-u. 5. Gyár: Öntőház-u. 2.

Ajánlja saját gyárában készült, buros, vonós, fuvó és üfő
hangszereket és azok alkatrészeit, valamint quint tisztá burokat.
Heggedük 3, 4, 5, 6 frittól teljebb, a legjobb felszerelés szerint.
Tárogató rőzsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával 30 frittól
teljebb. Harmonikák legobb, erős, elpusztíthatatlan hangere-
ny-
harmonikák saját minták. — Stowasser, a hangfokozó gerenda
feltalálója, saját által bármely hegedű vagy gordonka sákkal jobb,
erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos ságyer) hegedűre javítással
4 fritt. Harmonium világtrü, legjobb gyártmány 65 frittól teljebb,
javítások az összes hangszereken, különleges, szakszerű pontos-
sággal, jutányos áron. — Zen-
karok teljes felszerelése előnyös
feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a legjobb
katonai zen-
kar szállítója. Magyarország legnagyobb fuvó és
fuvós hangszergyára. Általánosan a legszolidabb kiszolgálásról
elismerve. 330

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

KIADÓ
Miskolc nagy keres-
kedelmi városába a
Városháztér 7 szám
alatt egy szép
üzlet-
helyiség
1912 év május hó
elsejére, 106
Értekezni ugyanott az
emeleten.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség becses tudomására hozni,
hogy a **Széchenyi-utca végén a régi
hirneves**

Kerekes féle vendéglőt
átvettem s

nagy húrka estélylyel
zene mellett megnyitom.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri
Friedenthal Sándor
Hungária kávéház volt fizető pincér.

**Eladó házak és házhelyek
a Bozzay-telepen**

140-től 300 négyszögölig terjedő területben,
kevés befektetéssel könnyű fizetési feltételek
közel a Vagon és Dohánygyárhoz a Ke-
resztesi-utcaiban. 310

Ugyanott bármely üzletnek megfelelő
helyiség házzal együtt eladó.

A házhelyek ára 6 kor.

Értekezni
Bozzay-u. 11. sz.